

Warszawa, 18 kwietnia 2023 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-IV.431.1.32.2022

Pan
prof. dr hab. Jakub Lewicki
Mazowiecki Wojewódzki
Konservator Zabytków

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
ul. Nowy Świat 18/20
00-373 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy Anna Fałek – ekspert oraz Joanna Dobkowska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili w dniach od 3 października do 4 listopada 2022 r.³ kontrolę problemową w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków (dalej WUOZ) z siedzibą w Warszawie pod adresem ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa.

Przedmiot kontroli obejmował realizację dochodów budżetowych oraz prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych z budżetu państwa.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. oraz zdarzenia wcześniejsze/późniejsze, o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) – dalej ustawa o finansach publicznych.

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

³ Pismem z 19 października 2022 r. czynności kontrolne zostały przedłużone do 4 listopada 2022 r.

W okresie objętym kontrolą oraz w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych Mazowieckim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków był Pan Jakub Lewicki – dalej MWKZ⁴.

(akta kontroli: str. 5-32, 35)

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 13 lutego 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu **wystąpienie pokontrolne**.

Podsumowując wyniki kontroli, realizację dochodów budżetowych oraz prawidłowość wykorzystania środków finansowych otrzymanych z budżetu państwa ocenia się **negatywnie**.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

I. Organizacja w jednostce w zakresie gospodarki finansowej

WUOZ działa na podstawie Statutu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie⁵ (dalej Statut) oraz regulaminu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie⁶ (dalej regulamin). WUOZ stanowi aparat pomocniczy MWKZ, który przy pomocy Zastępcy MWKZ wykonuje w imieniu Wojewody Mazowieckiego zadania z zakresu ochrony zabytków określone w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami⁷ oraz w przepisach odrębnych. Obszarem działania WUOZ jest województwo mazowieckie, a w jego skład wchodzi delegatury z siedzibą w: Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach. Zgodnie ze statutem i regulaminem w skład WUOZ wchodziły wydziały kierowane samodzielnie przez kierowników (lub przy pomocy zastępców) oraz samodzielne stanowiska pracy. W myśl § 12 ust. 2 regulaminu główny księgowy koordynuje obsługę finansową WUOZ, w tym delegatur, a zadania z zakresu obsługi

⁴ Powołany przez Wojewodę Mazowieckiego od 22 marca 2017 r.

⁵ W okresie objętym kontrolą do dnia 10 października obowiązywał Statut stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 203 Wojewody Mazowieckiego z dnia 29 października 2019 r., a od 11 października 2021 r. Statut stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 410 Wojewody Mazowieckiego z dnia 11 października 2021 r. *w sprawie nadania Statutu Wojewódzkiemu Urzędowi Ochrony Zabytków w Warszawie*.

⁶ Do dnia 10 października obowiązywał Regulamin stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 204 Wojewody Mazowieckiego z dnia 29 października 2019 r., a od 11 października 2021 r. obowiązywał Regulamin stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 411 Wojewody Mazowieckiego z dnia 11 października 2021 r. *w sprawie nadania regulaminu Wojewódzkiemu Urzędowi Ochrony Zabytków w Warszawie*.

⁷ Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.) – dalej ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

finansowo-księgowej zostały przypisane do działań Wydziału Obsługi Urzędu (dalej WOU) bez wydzielenia odrębnej komórki finansowo-księgowej.

(akta kontroli: str. 106-145)

W okresie objętym kontrolą w WUOZ obowiązywały:

- Polityka rachunkowości wprowadzona Zarządzeniem Nr 5/2012 Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie z dnia 20 stycznia 2012 r. w sprawie *ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie* – dalej polityka rachunkowości. Polityka rachunkowości zawierała obligatoryjne elementy wymienione w art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości⁸. Zakładowy Plan Kont (dalej ZPK) został wprowadzony stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości oraz planów kont⁹, jednak jednostka nie zaktualizowała ZPK zgodnie ze zmianami wprowadzonymi nowelizacjami ww. rozporządzenia oraz zmianą rozporządzenia w sprawie rachunkowości i planów kont¹⁰. Księgi rachunkowe prowadzone były przy użyciu komputera z wykorzystaniem programu finansowo-księgowego *FK-DARIA*. Polityka rachunkowości została zmieniona aneksem nr 1 z 27 lutego 2013 r. i aneksem nr 2 z 31 grudnia 2015 r.
- Instrukcja inwentaryzacyjna wprowadzona Zarządzeniem nr 29/2017 Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 16 października 2017 r. w sprawie *wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej* – dalej instrukcja inwentaryzacyjna. Ostatnia inwentaryzacja została przeprowadzona na podstawie Zarządzenia Nr 25/2018 Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 30 października 2018 r.

⁸ Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120) – dalej ustawa o rachunkowości.

⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 128 poz. 861 ze zm.).

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 342) – dalej rozporządzenie w sprawie rachunkowości i planów kont.

w sprawie przeprowadzenia w MWKZ pełnej, okresowej inwentaryzacji w 2018 r., zmienionego Zarządzeniem Nr 30/2018¹¹.

- Regulamin Pracy wprowadzony Zarządzeniem Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 22 stycznia 2007 r. w sprawie zmiany Regulaminu Pracy Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie – dalej regulamin pracy. Regulamin pracy ustala organizację i porządek pracy w jednostkach organizacyjnych WUOZ oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników.

(akta kontroli: str. 146-159, 175-318)

WUOZ posiadał w Narodowym Banku Polskim, Oddziale Okręgowym w Warszawie nieoprocentowane rachunki bankowe utworzone na podstawie zawartych 7 września 2012 r. trzech *Umów rachunku bankowego prowadzonego w złotych z wykorzystaniem Bankowości Elektronicznej*, tj.:

- rachunki bieżące: rachunek wydatków i rachunek dochodów,
- rachunki pomocnicze – rachunek sum depozytowych i sum na zlecenie jednostek budżetowych oraz rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

(akta kontroli: str. 319-339)

WUOZ zawierał umowy związane z podstawową działalnością jednostki, które były podstawą dokonywania wydatków. Do umów obowiązujących w 2021 r. należały m. in. umowy najmu dotyczące kosztów najmu i eksploatacji pomieszczeń w lokalach użytkowych wykorzystywanych na cele biurowe w Warszawie i w delegaturach.

(akta kontroli: str. 340-430)

W dniu rozpoczęcia kontroli tj. 3 października 2022 r. stwierdzono, że księgi rachunkowe jednostki za 2021 r. nie zostały zamknięte. Do WUOZ zostało skierowane pismo Wydziału Finansów i Budżetu MUW z 11 października 2022 r. znak WF.3125.1.2022 przypominające o obowiązku zamykania ksiąg rachunkowych zgodnie z art. 12 ustawy o rachunkowości. W dniu 13 października 2022 r. główny księgowy poinformował kontrolujących, że księgi rachunkowe zostały zamknięte. Niemniej jednak kilkakrotnie na wydrukach kont analitycznych przekazywanych kontrolującym pojawiał się zapis o nie zamkniętych księgach, który dotyczył zarówno roku 2021, jak i 2020 r. oraz 2016 r.

¹¹ Zarządzenie NR 30/2018 Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 25/2018 Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 30 października 2018 r. w sprawie przeprowadzenia w MWKZ pełnej, okresowej inwentaryzacji w 2018 r.

II. Plan finansowy dochodów i wydatków oraz jego zmiany

Plan finansowy WUOZ na 2021 r. został ustalony w wysokości: dochody - **1 000,00 zł** w rozdziale 92121 *Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków*¹² (dalej – rozdział 92121) oraz wydatki - **32 670 000,00 zł** [w rozdziale 92120 *Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami* (dalej – rozdział 92120) w wysokości 18 950 000,00 zł oraz w rozdziale 92121 w wysokości 13 720 000,00 zł, w tym 853 000,00 zł na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 - FS].

W trakcie roku plan finansowy wydatków jednostki był zmieniany decyzjami Wojewody Mazowieckiego i zarządzeniami MWKZ¹³. Plan po zmianach na koniec 2021 r. wyniósł **32 340 000,00 zł**¹⁴, z tego w rozdziale 92120 - **18 750 000,00 zł**, a w rozdziale 92121 - **13 590 000,00 zł**¹⁵.

(akta kontroli: str. 501-566, 2983-2986)

III. Realizacja dochodów budżetowych

Kontroli poddano dochody dotyczące rozdziału 92121 i w niektórych przypadkach dochody rozdziału 92120.

1. WUOZ w sprawozdaniu rocznym *Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.* (dalej *Rb-27*) wykazał zrealizowane dochody budżetowe w wysokości **35 879,20 zł**, co stanowi 3 587,92% planu dochodów (zaplanowano jedynie kwotę 1 000,00 zł w § 0570). Wysokość wykonanych dochodów w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej wynosi:

- a) Rozdział 92120 – 15 922,74 zł z tego:

¹² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie klasyfikacji budżetowej.

¹³ Zarządzenie nr 71 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie upoważnienia kierowników jednostek budżetowych podległych Wojewodzie Mazowieckiemu do dokonywania w 2021 r. przeniesień wydatków budżetowych w obrębie jednego rozdziału.

¹⁴ Wykaz sporządzony na podstawie dokumentów przez księgowość WUOZ - *Zmiany w planie finansowym WUOZ w Warszawie w zakresie wydatków.*

¹⁵ Plan finansowy został zmniejszony o kwotę 853 000,00 zł przyznaną na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 – FS – Decyzja Wojewody z 22 grudnia 2021 r. w sprawie blokowania planowanych na rok 2021 wydatków.

- § 0900 *Wpływy z odsetek od dotacji (...)* – 3 457,54 zł,
- § 2950 *Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji (...)* – 12 465,10 zł.

b) Rozdział 92121 – 19 956,46 zł, z tego:

- § 0570 *Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych* – 11 841,90 zł,
- § 0640 *Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień* – 102,80 zł,
- § 0690 *Wpływy z różnych opłat* – 40,00 zł,
- § 0870 *Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych* – 2 202,00 zł,
- § 0970 *Wpływy z różnych dochodów* – 5 769,76 zł.

W wykazanych dochodach znajduje się kwota 2 374,00 zł ujęta w rozdziale 92120 w § 2950, przekazana 4 stycznia 2022 r. na rachunek bankowy wydatków/2021 przez Stowarzyszenie pn. Oddział Towarzystwa Opieki nad Zabytkami w Warszawie tytułem zwrotu niewykorzystanej dotacji dla NGO in situ 2021 i tego samego dnia przelana przez WUOZ na rachunek bankowy dochodów/2021 oraz odprowadzona jako dochód 2021 roku. Kontrolującym nie przedstawiono dokumentów, z których wynika powstanie i wyliczenie ww. kwoty. Główny księgowy wyjaśnił¹⁶: „(...) *Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego wykonywania budżetu państwa Dz. U.2021.259.tj w rozdziale 7 § 22 ust. 5 zezwala na zakwalifikowanie do roku poprzedniego rozliczenia wydatków, które sporządzono na dzień 31 grudnia. Wpłata z rozliczenia nastąpiła 4 stycznia 2022 roku i została przekwalifikowana na rok 2021, co pozwoliło zamknąć rozliczenie NGO w jednym roku.*” Powołany przepis dotyczy środków, które wpłynęły do jednostki do 31 grudnia roku budżetowego i nie uzasadnia działań podjętych przez WUOZ.

2. Dochody pobrane w 2021 r. dotyczące rozdziałów: 92120 i 92121 były odprowadzane do budżetu państwa według stanu środków na określony dzień miesiąca i w terminach wskazanych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁷.

¹⁶ Wyjaśnienie z dnia 21 grudnia 2022 r. znak: WOU.SF.3020.6.2022.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 259).

3. Ewidencja księgowa dochodów była prowadzona na podstawie obowiązującej w jednostce polityki rachunkowości i będącego jej częścią ZPK.

W WUOZ funkcjonowało konto syntetyczne 131 „*Rachunki bieżące*” - *DOCHODÓW* służące do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. W księgach jednostka posługuje się kontem 131-*Rachunek bieżący-dochody* z podziałem analitycznym według §§ klasyfikacji budżetowej. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rachunkowości i planów kont ewidencja dochodów powinna być prowadzona na koncie 130 – *Rachunek bieżący jednostki*.

W WUOZ zazwyczaj nie dokonywano przypisu należności na podstawie dokumentów źródłowych odzwierciedlających ich powstanie. Najczęściej należności były wprowadzane do ksiąg na podstawie wyciągów bankowych, po wpływie dochodów na rachunek bankowy, przy zastosowaniu zapisów: strona Wn konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, prowadzonego według kontrahentów i podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów oraz strona Ma konta 720 *Przychody z tytułu dochodów budżetowych*.

Na koncie 750 *Przychody finansowe* i koncie 760 *Pozostałe przychody operacyjne* nie były księgowane przychody, które zgodnie z polityką rachunkowości powinny być na nich ewidencjonowane, np. uzyskane przez jednostkę przychody z tytułu sprzedaży samochodu służbowego zostały zaewidencjonowane na koncie 720, a nie na koncie 760. Wyjątek stanowiły naliczane odsetki na koniec każdego kwartału od należności głównej Pana xxxxxx xxxxxxxxxxxx ewidencjonowane na koncie 750 w korespondencji z kontem 221 na zasadzie przypisu, zgodnie z wystawianymi przez księgowość poleceniami księgowania.

4. Dochody uzyskane w 2021 r. zostały w kilku przypadkach zakwalifikowane do niewłaściwych §§ klasyfikacji budżetowej:

- kwota 117,60 zł (wyciąg nr 9 z 7 lipca 2021 r.) z tytułu zwrotu pomyłkowo wniesionej w 2020 r. do Gminy Miasta Płocka opłaty za odpady komunalne została ujęta w § 0970 *Wpływy z różnych dochodów*, a powinna być ujęta w § 0940 *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*.

Dochód który powstał jest wynikiem niekontrolowania przez WUOZ realizowanych wydatków. Zwrócona kwota dotyczy przekazywanych przez WUOZ na rachunek Urzędu

Miasta Płocka¹⁸ (dalej UMP) opłat za gospodarowanie mieniem komunalnym (5 wpłat po 23,52 zł dokonanych: 20 sierpnia 2020 r., 8 września 2020 r., 6 października 2020 r., 30 listopada 2020 r. i 14 grudnia 2020 r.) w związku ze złożoną 30 stycznia 2020 r. Prezydentowi Miasta Płocka *deklaracją o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi*, obowiązującą od 1 lutego 2020 r. i dotyczącą Delegatury w Płocku. Jednakże od 1 lipca 2020 r. opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z uchwałą nr 256/XIV/2019 Rady Miasta Płocka¹⁹ nie powinny być uiszczane do UMP przez właścicieli nieruchomości. Wobec powyższego 30 czerwca 2020 r. Skarb Państwa - WUOZ zawarł z SUEZ Płocką Gospodarką Komunalną Sp. z o.o.²⁰ umowę nr 11/2020 na wywóz odpadów komunalnych z posesji należącej do WUOZ – Delegatura w Płocku na czas od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2022 r. i w związku z tym powinien zaprzestać dokonywania opłat do UMP, co nie nastąpiło.

Opłaty były wnoszone jeszcze w 2021 roku w okresie od stycznia do maja 2021 r. w łącznej kwocie 117,60 zł. Zostały one zwrócone przez UMP 7 lipca 2021 r. (wyciąg nr 72/2021 - rachunek wydatków) i zaksięgowane jako zmniejszenie dokonanych wydatków i kosztów. W dniu 9 grudnia 2021 r. UMP przekazał kolejną kwotę, w wysokości 19,75 zł (wyciąg nr 133/2021 - rachunek wydatków) jako zwrot nadpłaty z tytułu opłaty za odpady komunalne²¹, która również została zaksięgowana na zmniejszenie dokonanych wydatków i kosztów. WUOZ nie miał podstaw do dokonania takiego zmniejszenia ponieważ na koncie 201-574 – *Urząd Miasta Płocka* w roku 2021 zostały zaewidencjonowane obroty po stronie Wn i Ma w wysokości 117,60 zł, opisane powyżej. Kwota 19,75 zł jest najprawdopodobniej zwrotem dotyczącym rozliczeń z lat ubiegłych i powinna być odprowadzona na dochody budżetowe. Kontrolującym nie wyjaśniono kiedy i dlaczego powstała nadpłata.

- kwota 1 699,86 zł (wyciąg nr 28 z 29 grudnia 2021 r.) z tytułu likwidacji szkody przez ubezpieczyciela za zniszczone mienie dotyczące wystawy została ujęta w rozdziale

¹⁸ Urząd Miasta Płocka z siedzibą ul. Stary Rynek 1, 09-400 Płock.

¹⁹ Uchwała nr 256/XIV/2019 Rady Miasta Płocka z dnia 28 listopada 2019 r. *uchylająca uchwałę w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Miasta Płocka, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne* (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 poz. 14236).

²⁰ Siedziba w Płocku, ul. Przemysłowa 31.

²¹ Zgodnie z pismem z 9 grudnia 2021 r., znak: WPK-I-RO.3162.83.112.2021.

92120, w § 0900 *Wpływy z odsetek od dotacji (...)*, a powinna być ujęta w § 0970 *Wpływy z różnych dochodów*.

- kwota 5 652,16 zł²² z tytułu zwrotu 50% poniesionych w 2019 r. kosztów przewodu doktorskiego pracownika została ujęta w § 0970 *Wpływy z różnych dochodów*, a powinna być ujęta w § 0940 *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*.

WUOZ 13 kwietnia 2016 r. podpisał z pracownikiem xxxxxx xxxxxxxxxx umowę określającą prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika podnoszącego kwalifikacje za jego zgodą poprzez wszczęcie i przeprowadzenie przewodu doktorskiego w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk (dalej INP PAN) oraz obrony rozprawy doktorskiej. W umowie pracownik zobowiązał się bezzwłocznie po otrzymaniu żądania pracodawcy i okazaniu faktury wystawionej przez IPN PAN²³ zwrócić pracodawcy 50% kwoty uiszczonej na rzecz INP PAN. Faktura VAT Nr 94/19/FIN na kwotę 11 304,32 zł, za poniesione koszty przewodu doktorskiego xxxxxx xxxxxxxxxx, wystawiona 12 grudnia 2019 r. przez INP PAN, wpłynęła do WUOZ 23 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2019 r. została opłacona w pełnej wysokości (wyciąg nr 157).

WUOZ dopiero 28 lutego 2020 r. wystawił notę księgową nr WOU-SF-3201-1-2020 obciążającą xxxxxx xxxxxxxxxx kwotą 5 652,16 zł, której pracownik nie odebrał²⁴. Następną notę księgową nr WOU-SF-3201-1-2021 WUOZ wystawił 25 stycznia 2021 r., której pracownik także nie odebrał²⁵. W porozumieniu stron o rozwiązaniu umowy o pracę z 1 lipca 2021 r. zawarto zapis, że pracownik uznaje zadłużenie wynikające z umowy zawartej 13 kwietnia 2016 r. w wysokości 5 652,16 zł z tytułu zwrotu pracodawcy połowy należności, którą pracodawca wpłacił INP PAN tytułem poniesionych kosztów przewodu doktorskiego. Powyższe porozumienie według, którego była uregulowana należność w ratach nie zostało podpisane przez pracownika²⁶.

²² Wyciąg nr 11 z 26 lipca 2021 r. - 606,42 zł i 1 919,66 zł, wyciąg nr 14 z 10 sierpnia 2021 r. - 1 919,66 zł, wyciąg nr 16 z 24 sierpnia 2021 r. - 906,42 zł.

²³ Umowa nr 1/2016 z 28 kwietnia 2016 r. zawarta pomiędzy INP PAN, ul. Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa a WUOZ – jednostką kierującą kandydata xxxxxx xxxxxxxxxx do stopnia naukowego, w której zawarto m.in. zapis, że jednostka kierująca kandydata do stopnia naukowego zobowiązuje się do pokrycia kosztów przewodu doktorskiego, faktura zostanie wystawiona na WUOZ.

²⁴ Informacja podana w wyjaśnieniu WUOZ z 17 listopada 2022 r., znak: WOU.SF.3020.5.2022.

²⁵ J.w.

²⁶ Jest drugi dokument podpisany przez pracownika, ale zawierający 4 raty po 2 826,08 zł, co daje kwotę 11 304,32 zł, przy ustalonej należności ogółem w wysokości 5 652,16 zł.

Należy zauważyć, że na przestrzeni półtora roku nie podjęto skutecznych działań zmierzających do wyegzekwowania należności.

Pomimo dysponowania dokumentami pozwalającymi na dokonanie przypisu należności na koncie 221 w korespondencji z kontem 720 nie dokonano tego. Należności były ewidencjonowane na podstawie wyciągów, po wpływie rat na rachunek bankowy dochodów, w dacie przekazania dochodów na rachunek Ministerstwa Finansów.

- kwota 40,00 zł (wyciąg nr 13 z 9 sierpnia 2021 r.) dotycząca opłaty za czynności egzekucyjne, została ujęta w § 0690 *Wpływy z różnych opłat*, a powinna być ujęta w § 0640 *Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień*.

5. Kontrolującym nie przedstawiono żadnych decyzji kierownika jednostki wystawionych w 2021 roku w sprawie odpisów, umorzeń, zaniechania poboru, czy odroczenia należności Skarbu Państwa.

WUOZ na koncie 290 *Odpisy aktualizacyjne* posiada saldo na stronie Ma w wysokości 4 229,43 zł będące rezultatem zapisów dokonanych na koncie w latach poprzednich.

W 2016 r. na koncie zostały zaewidencjonowane odpisy w wysokości ogółem 44 314,80 zł w powiązaniu z kontami 751 *Koszty finansowe* i 761 *Pozostałe koszty operacyjne*. W 2017 roku zmniejszono wysokość odpisu o 40 000 zł i saldo konta na koniec roku wyniosło 4 314,23 zł. Zapisy dokonywane na koncie w latach 2018 r. i 2019 r., w tym błędne zapisy dotyczące kwoty 84,80 zł spowodowały powstanie salda - 4 229,43 zł, które w niezmienionej wysokości zostało na koncie.

Jednostka nie przedstawiła dokumentów, wyjaśnień dla jakich tytułów i podmiotów odpisy zostały utworzone, dlatego nie można stwierdzić, czy odpisy mają związek z należnościami figurującymi na koncie 221 i mogły stanowić podstawę do zmniejszenia wykazanych w bilansie na dzień 31 grudnia 2021 r. pozostałych należności.

6. W piśmie z 27 października 2022 r., znak: WOU.SF.302.1.2022 główny księgowy wyjaśnił w jaki sposób została przeprowadzona w WUOZ inwentaryzacja należności za 2021 r.: „(...) *Należności od osób fizycznych, indywidualnych dłużników zostały zgłoszone tytułem wykonawczym do komornika. Spółka SA CITON złożyła wniosek do WSA, a następnie do NSA. Mając na uwadze powyższe działania i zapisy na koncie w 2021 roku inwentaryzacja należności z uwagi na obostrzenia z powodu covid prowadzono jedynie*

uzgodnienia zapisów na kontach księgowych. Działania dotyczące uzgodnień należności we wcześniejszych latach również bazowały na uzgodnieniach kont należności”.

Inwentaryzacja należności została określona w polityce rachunkowości w sposób ogólny, a w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania inwentaryzacji odsyła do instrukcji inwentaryzacyjnej, która w § 11 przewiduje dla należności niepodlegających inwentaryzacji drogą spisu z natury lub drogą uzgodnienia sald metodę weryfikacji stanów księgowych z odpowiednimi dokumentami, tj. porównanie stanów księgowych z danymi w dokumentach źródłowych. Wyniki dokonanej weryfikacji powinny być udokumentowane protokołem, którego kontrolującym nie przedstawiono. Zawarty w instrukcji inwentaryzacyjnej obowiązek odpowiedniego udokumentowania przeprowadzenia oraz wyników inwentaryzacji odpowiada zapisom art. 27 ustawy o rachunkowości.

7. Na koniec 2021 roku stan należności zaewidencjonowanych na koncie 221 wynosił ogółem 104 706,16 zł. W trakcie kontroli ustalono, że powyższa kwota nie odpowiada wartości występujących w jednostce należności z tytułu dochodów budżetowych. Nieprawidłowa ewidencja i brak w księgowości pełnej dokumentacji związanej z należnościami nie pozwala na ustalenie prawidłowej ich wartości.

Wysokość należności z tytułu dochodów budżetowych wykazanych w ewidencji księgowej na dzień 31.12.2021 r. od poszczególnych dłużników przedstawia się następująco:

- 1) Pan xxxxxx xxxxxx - kwota **7 419,09 zł** (§ 0570) z tytułu grzywny²⁷ nałożonej w wysokości 8 000,00 zł przez MWKZ w Postanowieniu Nr 89/DC/2017²⁸ z 27 czerwca 2017 r. Grzywna nie została uiszczona, dlatego MWKZ w piśmie z 18 lipca 2019 r., znak: DC.5180.20.2017.WG złożył Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Ciechanowie (dalej Naczelnik US w Ciechanowie) wniosek o wszczęcie egzekucji administracyjnej, załączając tytuł wykonawczy stosowany w egzekucji należności pieniężnych nr 1/2019 z 16 lipca 2019 r.²⁹

²⁷ Nałożonej w celu przymuszenia do wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym nr 1/2017 z 11 kwietnia 2017 r. wystawionym przez MWKZ.

²⁸ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego postanowieniem z 25 kwietnia 2018 r., l.dz. DOZ-OAiK - 650.750.2017 [BSz] utrzymał zaskarżone przez Pana xxxxxx xxxxxx postanowienie w mocy.

²⁹ Podstawa prawna: art. 26 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2022 poz. 479 ze zm.) – dalej ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

Wśród skanów dokumentów przekazanych (w trakcie kontroli) przez Delegaturę w Ciechanowie znajdowało się pismo Naczelnika US w Ciechanowie z 2 czerwca 2021 r., znak: 1403-SEE.711.0.449.2021.GJ stanowiące odpowiedź na prośbę³⁰ MWKZ o udzielenie informacji na jakim etapie znajduje się postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec Pana xxxxxx xxxxxxxxx. **Naczelnik US w Ciechanowie poinformował**, że w oparciu o tytuł wykonawczy nr 1/2019 z 16 lipca 2019 r. dokonano 5 września 2019 r. zajęcia świadczenia emerytalno-rentowego w ZUS. **Tytułem zajęcia wyegzekwowano całą należność w kwocie 8 000,00 zł, pierwsze potrącenie nastąpiło 14 października 2019 r., ostatnie 12 listopada 2020 r.** W piśmie nadmieniono, iż zgodnie z art. 66 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, od każdej przekazanej do wierzyciela wpłaty organ egzekucyjny potrącił opłatę komorniczą w wysokości 5% egzekwowanej należności oraz wskazano, że postępowanie zostało zakończone 18 listopada 2020 r. z uwagi na wyegzekwowanie całej należności.

W świetle powyższego sprawdzono ewidencję księgową prowadzoną na koncie Pana xxxxxx xxxxxxxxxx (konto 221-121-057-001-) w latach 2019-2020 oraz wyciągi bankowe będące jej podstawą.

Urząd Skarbowy w Ciechanowie (dalej US w Ciechanowie) dokonał 14 wpłat na rachunek bankowy dochodów WUOZ w okresie od 18 października 2019 r. do 20 listopada 2020 r. Wpłacił ogółem 7 600,04 zł³¹, po uwzględnieniu potrącenia opłaty komorniczej w wysokości 399,96 zł, co daje łączną kwotę 8 000,00 zł. WUOZ po każdej wpłacie US w Ciechanowie przelewał kwotę równoważną potrąconej opłacie komorniczej z konta bankowego wydatków na konto bankowe dochodów księgując ją Wn 131/Ma 221 i przekazywał do Ministerstwa Finansów jako dochody budżetowe, dokonując zapisu w księgach Wn 221/Ma 720.

³⁰ Zawartą w piśmie z 29 kwietnia 2021 r., znak: DC.5180.20.2017.KSZ.

³¹ Wyciąg 21/2019 – wpłata 200,91 zł (potrącenie 10,57 zł), wyciąg 25/2019 – wpłata 580,91 zł (potrącenie 30,57 zł), wyciąg 31/2019 – wpłata 580,91 zł (potrącenie 30,57 zł), wyciąg 1/2020 – wpłata 580,91 zł (potrącenie 30,57 zł), wyciąg 5/2020 – wpłata 580,91 zł (potrącenie 30,57 zł), wyciąg z 24.03.2020 – wpłata 601,59 zł (potrącenie 31,66 zł), wyciąg 10/2020 – wpłata 601,59 zł (potrącenie 31,66 zł), wyciąg z 21.05.2020 – wpłata 601,59 zł (potrącenie 31,66 zł), wyciąg 14/2020 – wpłata 601,59 zł (potrącenie 31,66 zł), wyciąg 19/2020 – wpłata 601,59 zł (potrącenie 31,66 zł), wyciąg 21/2020 – wpłata 601,59 zł (potrącenie 31,66 zł), wyciąg 22/2020 – wpłata 601,59 zł (potrącenie 31,66 zł), wyciąg z 29.10.2020 – wpłata 601,59 zł (potrącenie 31,66 zł), wyciąg 29/2020 – wpłata 262,77 zł (potrącenie 13,83 zł).

W ewidencji księgowej wszystkie wpłaty, z wyjątkiem kwoty 580,91 zł (wyciąg 31/2019) zostały zaksięgowane: Wn 131/Ma 221 i jednocześnie Wn 221/Ma 720, co spowodowało, że **pomimo uregulowania całej kwoty przez zobowiązanego na jego koncie widniała nadal należność w wysokości 7 419,09 zł** (8 000,00 zł minus 580,91 zł). Potrącona przez US w Ciechanowie opłata komornicza nie powinna być finansowana przez WUOZ z wydatków budżetowych, tylko zaksięgowana Wn 761 *Pozostałe koszty operacyjne/Ma 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych* i zgodnie z § 7 załącznika nr. 34 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej³² wykazana w Rb-27 w kolumnie 8 *Potrącenia i inne zmniejszenia dochodów*, gdzie wykazuje się zmniejszenia dochodów dokonane m.in. na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, na pokrycie opłaty komorniczej.

- 2) Pan xxxxxx xxxxxxxx - kwota **8 000,00 zł** (§ 0570) – z tytułu grzywny³³ nałożonej przez MWKZ – Postanowienie nr 87/DC/2017 z 27 czerwca 2017r.

MWKZ dążąc do wyegzekwowania grzywny złożył Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Przasnyszu (dalej Naczelnik US w Przasnyszu) wniosek z 25 sierpnia 2017 r., znak DC.5180.20.2017.WG o wszczęcie egzekucji administracyjnej wraz z tytułem wykonawczym nr 1/2017 z 25 sierpnia 2017 r. na kwotę 8 000,00 zł. Do Naczelnika US w Przasnyszu kierowano raz na rok (pismo z: 3 kwietnia 2018 r., 2 sierpnia 2019 r., 4 stycznia 2021 r. i 2 sierpnia 2022 r.) zapytanie o udzielenie informacji na jakim etapie postępowania znajduje się egzekwowanie grzywny.

US w Przasnyszu przekazał 2 lutego 2021 r. (wyciąg 4/2021) kwotę 1 749,80 zł, wskazując na przelewie kwotę główną - 1 841,90 zł i koszty komornicze - 92,10 zł. WUOZ 8 lutego 2021 r. (wyciąg 4/2021) przelał równowartość kosztów komorniczych z rachunku bankowego wydatków na dochody. W księgach ujęto kwotę 1 749,80 zł i kwotę 92,10 zł na stronach kont: Wn 131/Ma 221 oraz Wn 221/Ma 720, i tym

³² Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1564, ze zm.), od 1 stycznia 2022 r. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. 2022 poz. 144), które nie dotyczy sprawozdań i ich korekt za 2021 r. – dalej rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

³³ Nałożonej w celu przymuszenia do wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym nr 3/2017 z 11 kwietnia 2017 r. wystawionym przez MWKZ.

samym wysokość należności w księgach nadal wynosiła 8 000,00 zł, chociaż ciężące na dłużniku zobowiązanie na koniec 2021 r. to kwota **6 158,10 zł**.

- 3) Pani xxxxxx xxxxxxxx - kwota **8 000,00 zł** (§ 0570) – tytułem grzywny³⁴ nałożonej przez MWKZ – Postanowienie nr 88/DC/2017 z 27 czerwca 2017r.

MWKZ złożył do Naczelnika US w Przasnyszu wniosek z 25 sierpnia 2017 r., znak DC.5180.20.2017.WG o wszczęcie egzekucji administracyjnej oraz przesłał tytuł wykonawczy nr 2/2017 z 25 sierpnia 2017 r. na kwotę 8 000,00 zł. Do Naczelnika US w Przasnyszu kierowano raz na rok zapytanie o udzielenie informacji na jakim etapie postępowania znajduje się egzekwowanie grzywny. Z odpowiedzi Naczelnika US w Przasnyszu z 8 maja 2018 r. i 5 września 2019 r. wynika, że podejmowane próby zajęcia rachunków bankowych Państwa xxxxxxxx były skuteczne, ale nastąpiły zbiegi egzekucji z Komornikami Sądowymi.

- 4) Pan xxxxxx xxxxxxxx - kwota **68,00 zł** (§ 0690) i Pani xxxxxx xxxxxxxx - kwota **68,00 zł** (§ 0690) tytułem opłaty za wydanie postanowień o nałożeniu grzywny oraz CITON Sp. z o.o. – kwota **68,00 zł** (§ 0690) – opłata za wydanie postanowienia o nałożeniu grzywny. Brak jest działań ze strony WUOZ mających na celu odzyskanie należności.

- 5) Pani xxxxxx xxxxxxxxxxxx – kwota **11,60 zł** (§ 0690), Pan xxxxxx xxxxxxxxxxxx kwota **11,60 zł** (§ 0690) tytułem kosztów upomnienia wystawionego dla każdej z ww. osób 17 sierpnia 2017 r. znak: WK.3151.1.2017., wzywającego do wykonania postanowień decyzji ostatecznej nr 1073/2016 z 4 sierpnia 2016 r. Nie ma informacji dotyczących prób wyegzekwowania należności.

- 6) Gmina Lipowiec Kościelny (dalej Gmina) – kwota **11,60 zł** (§ 0690) tytułem upomnienia nr 1/2019 z 8 listopada 2019 r., znak: DC.5142.34.2019.HW w związku z niewykonaniem obowiązków wynikających z decyzji Nr 51/DC/2019 z 18 lutego 2019 r. Sprawdzając wpłaty wyegzekwowane od Pana xxxxxx xxxxxxxxxxxx stwierdzono, że na wyciągu nr 25 z 18 listopada 2019 r. (rachunek bankowy dochodów) jest wpłata w wysokości 11,60 zł tytułem upomnienia nr 1/2019 dokonana przez Gminę, która została odprowadzona do Ministerstwa Finansów 19 listopada 2019 r. (wyciąg nr 26/2019) jako dochód. Wydruk operacji

³⁴ Nałożonej w celu przymuszenia do wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym nr 2/2017 z 11 kwietnia 2017 r. wystawionym przez MWKZ.

zaewidencjonowanych w 2019 r. na koncie 221-121-069-008- *Gmina Lipowiec Kościelny* potwierdza zaksięgowanie należności z tytułu upomnienia i jej spłatę oraz pokazuje trzecią operację, w której pod datą przekazania dochodów do Ministerstwa Finansów (wyciąg nr 26 z 19 listopada 2019 r.) dokonano ponownego zaksięgowania na koncie Gminy należności w wysokości 11,60 zł, co spowodowało, że księgi rachunkowe zawierają zapis nieodzwierciedlający stanu rzeczywistego, są nierzetelne. **Należność, która została uregulowana w 2019 r. nadal widniała na saldzie Gminy na koniec 2021 r.**

- 7) Pani xxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx – kwota **36 000,00 zł** (§ 0570) – kara pieniężna z powodu niewykonania zaleceń pokontrolnych - decyzja nr 730/DC/2019 MWKZ z 18 listopada 2019 r.

Do WUOZ 30 listopada 2020 r. wpłynęła decyzja Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z 10 listopada 2020 r., znak: DOZ-OAiK.650.1643.2019.AB, ostateczna w administracyjnym toku instancji, która uchyliliła w całości zaskarżoną przez Panią xxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx decyzję i orzekła o nałożeniu kary pieniężnej w wysokości **25 000,00 zł** i takie powinno być saldo na koncie dłużnika na początek i koniec 2021 r. Nie przedstawiono dokumentów potwierdzających podejmowanie działań zmierzających do ściągnięcia należności.

- 8) Pan xxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx - kwota **3 000,00 zł** (§ 0570) tytułem naprawienia szkody – wyrok Sądu Rejonowego w Płocku z dnia 19 lipca 2012 r. Sygn. Akt VII K 347/12. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Płocku 15 grudnia 2014 r. dokonał na wniosek WUOZ zajęcia wierzytelności, gdzie łączna kwota podlegająca postępowaniu egzekucyjnemu wynosi **3 964,77 zł**, a 31 grudnia 2014 r. wszczął egzekucję z wynagrodzenia za pracę. Po roku 2014 nie ma żadnych dokumentów wskazujących na kontakt WUOZ z Komornikiem Sądowym, informacji dlaczego nie wyegzekwował żadnej kwoty.

- 9) Pan xxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxx – kwota **2 048,27 zł** (§ 0920) z tytułu odsetek naliczanych co kwartał od kwoty 3 000,00 zł.

10) CITON Sp. z o.o. – kwota **40 000,00 zł** (§ 0570) z tytułu grzywny³⁵ nałożonej przez MWKZ Postanowieniem nr 168/DC/2017 z 26 października 2017 r. Na ww. Postanowienie spółka złożyła zażalenie. MWKZ Postanowieniem Nr 208/DC/2017 z 22 grudnia 2017 r. oddalił zarzuty w przedmiocie postępowania egzekucyjnego. Kontrolującym nie przedstawiono innych dokumentów.

(akta kontroli: str. 567-913, 2987, 2992-2993)

IV. Realizacja wydatków

Z uwagi na obszerność materiału źródłowego szczegółową kontrolą objęto wydatki poniesione w rozdziale 92121 w miesiącach: październik, listopad i grudzień 2021 r. w wysokości 3 768 952,92 zł oraz powiązane z nimi koszty, zobowiązania (dotyczące także umów o dzieło w rozdziale 92120) i nadpłaty. Wydatki w § 4140 *Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* (dalej § 4140), w § 4710 *Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający* (dalej § 4710) oraz w § 4440 *Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych* (dalej § 4440) sprawdzono za cały 2021 rok (łącznie kwota 308 043,87 zł) z powodu rozbieżności występujących w kontrolowanych miesiącach.

1. Realizacja wydatków w rozdziale 92121

WUOZ zgodnie z ewidencją księgową zrealizował w 2021 r. wydatki w kwocie ogółem **32 221 649,88 zł** (97,07 % wykonania planu wydatków), z tego w rozdziale 92120 kwotę **18 637 738,40 zł**, a w rozdziale 92121 kwotę **13 583 911,48 zł**, zostały one wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-28 z *wykonania planu wydatków budżetu państwa* (dalej Rb-28) w układzie paragrafowym.

Wydatki w rozdziale 92121 dotyczyły następujących tytułów:

- Wynagrodzeń i składek finansowanych przez pracodawcę – 10 429 924,52 zł, m.in.: wynagrodzeń osobowych (wynagrodzenia zasadniczego pracowników, specjalnego dodatku motywacyjnego, nagród - „wsparcie finansowe”, nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych), dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wynagrodzeń bezosobowych i składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy,

³⁵ Nałożonej w celu przymuszenia do wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym nr 4/2017 z 7 czerwca 2017 r., wystawionym przez MWKZ.

- Zakupów związanych z bieżącą działalnością jednostki – 2 741 307,49 zł, m.in. zakupu: materiałów biurowych, wyposażenia, paliwa, programów i licencji poczty internetowej (subskrypcja), akcesoriów komputerowych i samochodowych, energii cieplnej i elektrycznej, paliwa gazowego, ciepłej wody, oraz usług dotyczących: naprawy samochodów służbowych i urzędzeń, konserwacji wind i sprzętu biurowego, wywozu nieczystości, opłat pocztowych, ochrony i monitoringu, obsługi prawnej, usług informatycznych i komputerowych, sprzątnięcia pomieszczeń biurowych,
- Pozostałych wydatków – 412 679,47 zł, m.in. odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (dalej ZFŚS), wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej PFRON) i Pracownicze Plany Kapitałowe (dalej PPK), zwrotu pracownikom za okulary korekcyjne, zakupu usług zdrowotnych, podróży służbowych, szkoleń pracowników, podatków od nieruchomości, ubezpieczeń samochodów i ubezpieczeń majątkowych.

(akta kontroli: str. 2340-2342)

2. Wydatki na wynagrodzenia osobowe i bezosobowe

1) Wynagrodzenia osobowe

Wynagrodzenia pracowników WUOZ ujęte jako wydatki w §§ 4010 *Wynagrodzenia osobowe pracowników*, 4020 *Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej* klasyfikacji budżetowej zrealizowano zgodnie z naliczeniami na listach płac, które zawierały datę i podpis osoby sporządzającej oraz podpisy głównego księgowego i kierownika jednostki. Wypłatę wynagrodzeń realizowano przelewami na indywidualne konta bankowe pracowników.

WUOZ nie posiadał osobnego regulaminu dotyczącego wynagradzania pracowników. Termin, miejsce i sposób wypłaty wynagrodzenia został ogólnikowo określony w regulaminie pracy.

Kontroli poddano prawidłowość naliczenia i wypłaty wynagrodzeń w 2021 r. losowo wybranym 33 pracownikom na podstawie podpisanych umów oraz obowiązujących podstaw prawnych w tym zakresie. W jednym przypadku stwierdzono, że zawierając w dniu 1 lutego 2021 r. *Porozumienie w sprawie przekształcenia rodzaju umowy o pracę oraz zmiany warunków pracy i płacy* z jednym z pracowników zastosowano złą kategorię zaszeregowania, niezgodną z rozporządzeniem w sprawie zasad

wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej³⁶. Pracownikowi zmieniono stanowisko pracy z administratora na eksperta w WOU ustalając XII kategorię zaszeregowania, podczas gdy w ww. rozporządzeniu dla stanowiska eksperta ustalono kategorię zaszeregowania od XIII do XV. Stawka wynagrodzenia brutto mieści się w widełkach określonych w ww. rozporządzeniu.

Osiągnięty dochód przez losowo wybranych 33 pracowników, zaewidencjonowany na kartotekach płacowych porównano z PIT-11 *Informacja o przychodach z innych źródeł oraz o dochodach i pobranych zaliczkach na podatek dochodowy*, nieprawidłowości nie stwierdzono.

W WUOZ w 2021 r. wypłacono pracownikom specjalne dodatki motywacyjne, przyznanie których umożliwiał art. 46a wprowadzony ustawą z dnia 14 października 2021 r o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1901). Przyznanie specjalnych dodatków motywacyjnych uzgodniono z organizacją związkową, która nie zgłosiła zastrzeżeń do przedstawionych propozycji sposobu i kryteriów przyznawania dodatków. Ponadto WUOZ wypłacał pracownikom dodatki zadaniowe, dodatki specjalne oraz w miesiącu czerwcu i grudniu wypłacił nagrody³⁷ („wsparcie finansowe”).

WUOZ ujmował wynagrodzenia w ewidencji księgowej niezgodnie z obowiązującą go polityką rachunkowości. Jednostka na koncie 231 *Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń* księgowała wartość wynagrodzeń brutto z list płac jednocześnie po stronie Wn i Ma. Następnie kwota wynagrodzeń brutto była rozksięgowywana na kontach kosztów. Koszty wynagrodzeń pracowników księgowano na koncie 404 *Wynagrodzenia* w powiązaniu z kontami analitycznymi kont 229-001 *ZUS* i 225-001 *Urząd skarbowy - podatek - umowy o pracę*, a koszty pracodawcy z tytułu składek ZUS i FP ujmowano

³⁶ Rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek (t.j. Dz. U. 2010 nr 27 poz. 134 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej.

³⁷ Ustawa z 19 listopada 2020 r o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U. z 2020 poz. 2400 ze zm.) w art. 17 i 18 zakłada, że w roku 2021 nie tworzy się funduszu nagród, jednocześnie dopuszcza możliwość przyznania nagród za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia.

na koncie 405 *Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia* w powiązaniu z kontem 229-001. Wypłacone pracownikom wynagrodzenia netto były księgowane jedną globalną kwotą na koncie 229-002 *R.O.R.*, w powiązaniu z kontem 130. Do konta 229-002 *R.O.R* nie prowadzono analityki z podziałem na pracowników.

W ZPK WUOZ do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki z tytułu wynagrodzeń służy konto 231. W opisie konta określono, że na stronie Wn konta ujmuje się w szczególności wypłaty wynagrodzeń, potrącenia wynagrodzeń obciążające pracownika, a na stronie Ma ujmuje się zobowiązania jednostki z tytułu wynagrodzeń. Zgodnie z polityką rachunkowości konto 404 koresponduje z kontem 231, a nie z kontami 229 *Pozostałe rozrachunki publicznoprawne* i 225 *Rozrachunki z budżetami*, zaś konto 229 służy do ewidencji rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, potrąceń pracowniczych (pzu, kasa zapomogowo-pożyczkowa), dlatego nie ma podstaw do utworzenia na nim analityki związanej z wypłatą wynagrodzeń pracownikom czyli konta 229-002 *R.O.R.*

Podatek dochodowy od wynagrodzeń był odprowadzany w terminach zgodnych z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych³⁸ w miesiącu wypłaty wynagrodzeń. Deklaracja roczna o zaliczkach na podatek dochodowy PIT-4R została przesłana do Pierwszego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście terminowo 31 stycznia 2022 r.

Składki do ZUS były odprowadzane zgodnie z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych³⁹, poza miesiącem grudniem. Należne składki ZUS od pracowników i zleceniobiorców za grudzień 2021 r. zgodnie z deklaracją ZUS DRA wyniosły 532 314,04 zł. W dniu 30 grudnia 2021 r. dokonano przelewu do ZUS na kwotę 455 315,00 zł (wyciąg nr. 143), następnie 26 stycznia 2022 r. dopłacono 76 999,04 zł (przelew na 77 000,00 zł - wyciąg nr 10), z naruszeniem terminu określonego w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. WUOZ dokonując wpłaty do ZUS po ustawowym terminie, nie naliczył samodzielnie odsetek od zaległości, tym

³⁸ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. 2022 poz. 2647 ze zm.)

³⁹ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1009 ze zm.) – dalej ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych.

samym nie zastosował się do zapisów art. 23 ust 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Z przedstawionego *Zapotrzebowania na środki na wydatki budżetowe* w miesiącu styczniu 2022 r. wynika, że zapotrzebowane środki 5 stycznia 2022 r.⁴⁰ w wysokości 25 000,00 zł nie pokrywały zobowiązania wobec ZUS, co potwierdza główny księgowy w wyjaśnieniu z 17 listopada 2022 r. znak WOU.SF.3020.5.2022 „(...) *Z powodu zbyt niskiego zapotrzebowania na środki w m-cu styczniu 2022 r. oraz awarii sprzętu komputerowego, zabezpieczone środki zostały przekierowane na zakup interwencyjny, całkowita zapłata ZUS nastąpiła 26 stycznia. Zapłata odsetek obciąży Głównego Księgowego. (...).*”

W związku z nieopłaceniem w pełnej wysokości składek ZUS z tytułu wynagrodzeń za grudzień 2021 r. na koniec roku budżetowego powstało zobowiązanie w wysokości 76 999,04 zł niemieszczące się w planie finansowym (rozdział 92121 § 4110 *Składki na ubezpieczenia społeczne* plan po zmianach - 1 365 005,00 zł, wykonanie - 1 364 972,75 zł), wykazane w Rb-28. MWKZ w piśmie z 21 grudnia 2022 r., znak WOU.SF.3020.6.20222 wyjaśnił: „(...) *Decyzja o wypłacie wsparcia finansowego w czasie covidu została podjęta tuż przed końcem roku. W tym samym czasie mieliśmy bardzo dużo wypłat zasiłków chorobowych, co spowodowało niedobór środków w paragrafie 4110 i powstanie zobowiązania z tytułu składek ZUS (...).*” Podkreślenia wymaga fakt, że w trakcie roku WUOZ dokonał zmniejszenia planu finansowego w § 4110 zarządzeniami MWKZ na łączną kwotę 167 025,00 zł⁴¹ oraz wystąpił z wnioskiem do Wojewody Mazowieckiego o zmniejszenie planu o 100 000,00 zł, na co otrzymał decyzję⁴².

(akta kontroli: str. 926-1040, 1133-1213, 1219-1227, 1234-1242, 1255-1268, 1272-1290, 2992-2993, 2999-3000)

2) Wynagrodzenia bezosobowe

- a) WUOZ w rozdziale 92121 w § 4170 *Wynagrodzenia bezosobowe* (dalej § 4170) zaewidencjonował wydatki z tytułu zawartych umów zleceń m.in. z panią xxxxxx

⁴⁰ W okresie od 1 do 4 stycznia 2022 r. jednostka nie zapotrzebowała żadnych środków.

⁴¹ Zarządzenia MWKZ: nr 6 z 21 maja 2021 r. zmniejszenie na kwotę – 5 000,00 zł; nr 9 z 12 lipca 2021 r. zmniejszenie na kwotę – 20 000,00 zł; nr 13a z 28 października 2021 r. zmniejszenie na kwotę – 100 000,00 zł; nr 15/2021 z 23 listopada 2021 r. zmniejszenie na kwotę – 42 025,00 zł.

⁴² Decyzja Wojewody Mazowieckiego z 25 listopada 2021 r. zmniejszenie na kwotę – 100 000,00 zł na wniosek MWKZ z 28 października 2021 r

xxxxxxxxxx na kwotę brutto **30 580,00 zł**, której na podstawie wystawionych przez nią rachunków wypłacono kwotę netto 26 043,80 zł oraz potrącono podatek w wysokości 1 784,00 zł i składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 2 752,20 zł.

W urzędzeniach księgowych pod datą 30 grudnia 2021 r. dokonano zmniejszenia wydatków w rozdziale 92121 w § 4170 na kwotę **28 600,84 zł**, jednocześnie zwiększając wydatki w rozdziale 92120 w § 4170. Na zaistniałą okoliczność główny księgowy złożył wyjaśnienie⁴³: *„(...) Pierwsza umowa z panią xxxxxxxxxxxx została zawarta w czasie mojej nieobecności spowodowanej chorobą. Została ona zakwalifikowana niestusznie w umowy podstawowe dotyczące prac administracyjnych. Kolejne umowy były sporządzane w oparciu o pierwszą bez dokładnej analizy. Dopiero pod koniec roku ustaliłam z panem xxxxxx xxxxxxxxxxxx zmianę kwalifikacji z powodu charakteru pracy wykonywanych przez panią xxxxxx xxxxxxxxxxxx. Pani podjęła się wyszukiwania i publikowania na FB i Twitterze materiałów dotyczących zabytków województwa mazowieckiego w sposób ciekawej autorskiej kwerendy. Publikacje miały na celu przybliżenie ogółowi zwykłych ludzi opieki nad zabytkami i ich restauracji. Dlatego przed końcem roku podjęliśmy decyzję o przeksięgowaniu wypłat do rozdziału 92120. Z uwagi na utrudniony kontakt z panią xxxxxxxxxxxx nie zmieniliśmy rachunków, a jedynie przeksięgowanie dotyczyło wydatków budżetowych.”*

Odnosząc się do powyższego wyjaśnienia należy stwierdzić, że koszty umów zleceń w 2021 r. pani xxxxxx xxxxxxxxxxxx wyniosły 30 580,00 zł, z których przeksięgowano tylko kwotę w wysokości 28 600,84 zł, dokonując przesunięcia wydatków w ewidencji księgowej pomiędzy rozdziałami bez pisemnej zgody dysponenta środków budżetowych.

Ponadto w wyniku analizy umów i rachunków zleceniobiorcy stwierdzono, że:

- rachunek za styczeń nie został zatwierdzony do wypłaty zarówno przez głównego księgowego, jak i przez kierownika jednostki,
- na rachunkach za miesiące lipiec i sierpień brak było zatwierdzenia do wypłaty przez kierownika jednostki,

⁴³ Wyjaśnienie z dnia 17 listopada 2022 r. znak WOU.SF.3020.2.2022.

– na rachunkach za luty i kwiecień nie ma podpisu przyjmującego pracę.

Zleceniobiorca do składanych w 2021 r. rachunków przedstawiał co miesiąc *protokół miesięcznej ewidencji liczby godzin do umowy zlecenia* (dalej protokół), nie mniej ze strony WUOZ nikt nie zatwierdzał liczby przepracowanych godzin wpisanych do protokołu, poza miesiącem majem i czerwcem. Zleceniobiorca w styczniu 2021 r. w przedmiotowym protokole wpisał 105 godzin pracy⁴⁴. Brak weryfikacji przepracowanych godzin przez zleceniobiorcę świadczy o nie dostosowaniu się do art. 8a ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁴⁵. Zgodnie z protokołem stawka godzinowa za styczeń 2021 r wyniosła 17,57 zł przy minimalnej stawce 18,30 zł za godzinę obowiązującej w 2021 r.⁴⁶

W kolejnych umowach⁴⁷ zawartych ze zleceniobiorcą ustalono, że wymiar czasowy wykonywania czynności nie przekroczy 157 godzin na miesiąc, a wynagrodzenie określono w wysokości 2 900, 00 zł za miesiąc. Zleceniobiorca w miesiącach od maja do grudnia w protokołach wykazywał liczbę godzin pracy nie przekraczającą 100 godzin w miesiącu (od 91 do 97).

b) Narodowy Bank Polski 31 grudnia 2021 r. z powodu braku środków na rachunku bankowym odrzucił 5 przelewów dotyczących wynagrodzeń z tytułu zawartych umów o dzieło na kwotę 23 917,00 zł - rozdział 92120 § 4170. Płatności zostały zrealizowane 10 stycznia 2022 r.

W przypadku jednej osoby, pana xxxxxx xxxxxxxxxxxx kwota netto do wypłaty wykazana w ewidencji księgowej została zaniżona o 1 426,75 zł. Na kontach kosztów i zobowiązań, powinno być 13 267,00 zł było 11 840,25 zł, wypłacono prawidłową kwotę tj. 13 267,00 zł.

Z powodu nie wypłacenia powyższych wynagrodzeń na koniec 2021 roku powstało zobowiązanie w wysokości 23 917,00 w § 4170 w rozdziale 92120, a w planie

⁴⁴ W § 1 pkt 2 Umowy zlecenia 8/2021 zawartej 4 stycznia 2021 r. z panią xxxxxx xxxxxxxxxxxx ustalono, że wymiar czasowy wykonywania czynności nie przekroczy 100 godzin na miesiąc. Wynagrodzenie ustalono w wysokości 1 845, 00 zł za miesiąc. Powyższe zapisy zostały bez zmian w kolejnej umowie zlecenia 11/2021 zawartej w dniu 1 lutego 2021 r. na okres do 30 kwietnia 2021 r.

⁴⁵ Ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. 2020 poz. 2207)

⁴⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1596).

⁴⁷ Umowa zawarta 4 maja 2021 r na okres maj-sierpień oraz umowa zawarta 1 września 2021 r na okres wrzesień-grudzień 2021 r.

finansowym WUOZ posiadał w tym rozdziale środki pozwalające na zrealizowanie przelewów, tj. w § 4170 nie wykonano 20 292,41 zł planu finansowego, a w § 4000 nie zrealizowano kwoty 37 715,81 zł. W sprawozdaniu Rb-28 rocznym wykazano zobowiązanie na kwotę 22 490,25 zł. MWKZ wyjaśnił⁴⁸: „(...) Podsumowanie umów o dzieło nastąpiło dopiero 31 grudnia, co spowodowało, że niektóre przelewy pomimo posiadania środków nie zostały przez system bankowości elektronicznej NBE przyjęte do realizacji. (...) Odrzucone przelewy zostały wypłacone z planu roku 2022 w pierwszych dniach stycznia(...)”. Zgodnie z wyciągiem bankowym nr 144 z 31 grudnia 2021 r., WUOZ wydatkował wszystkie zapotrzebowane w tym dniu środki oraz dodatkowo kwotę 80 000,00 zł⁴⁹, a na rachunki dysponentów głównych została przeksięgowana kwota 321,11 zł.

W księgach rachunkowych pod datą 31 grudnia 2021 r. ujęto w następujący sposób, należne każdej osobie wynagrodzenie z tytułu umów o dzieło:

Wn konto 231-003-/Ma konto 231-003-, kwota brutto

Wn konto 404-120- 417-003/Ma konto 225-005-, wartość podatku

Wn konto 404-120-417-003/Ma konto 201-030-, kwota netto.

Wynagrodzenie brutto zostało zaksięgowane po obu stronach konta 231, następnie na kontach kosztów ujęto podatek i kwotę netto w powiązaniu z kontem 201-030- *Przelewy dla osób fizycznych*. Konta 231-003- i 201-030- posiadają imienną analitykę, w której jedna osoba występuje pod innym numerem na koncie 231-003- i pod innym na koncie 201-030-. Zaksięgowanie zobowiązania z tytułu powyższych wynagrodzeń na koncie 201-030- *Przelewy dla osób fizycznych* ma wpływ na dane prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Konto 201 – *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rachunkowości i planów kont służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, taki też opis konta jednostka zawarła w ZPK, dlatego brak jest podstaw do utworzenia do konta 201 analityki w postaci konta 201-030- z imienną analityką

⁴⁸ Wyjaśnienie z dnia 21 grudnia 2022 r. znak WOU.SF.3020.6.2022.

⁴⁹ Stanowi zwrot z tytułu niezgodnych danych adresata z danymi w banku - dot. Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Gotarda w Pałukach 2, 026-406 Opinogóra Górna.

i dokonywania na niej zapisów. Powyżej opisany sposób księgowania rachunków do umów o dzieło, a także umów zlecenia był stosowany przez cały rok.

Na wszystkich pięciu, przedłożonych przez wykonawców rachunkach za wykonanie przedmiotu zamówienia z tytułu umów o dzieło brak jest daty wpływu do księgowości, a w umowach zawarty jest zapis, że wynagrodzenie zostanie wypłacone wykonawcy na podstawie poprawnie wystawionego rachunku w terminie 14 dni od daty doręczenia go zamawiającemu, przez co nie można ustalić, czy został zachowany termin wypłaty. W jednym przypadku brak jest protokołu przyjęcia dzieła.

(akta kontroli: str. 1291-1364, 1365-1436, 2988, 2999-3000)

3. Ewidencja księgowa PFRON i PPK

WUOZ w 2021 r. był zobowiązany do składania deklaracji i dokonywania wpłat na PFRON. Składki na PFRON odprowadzane w terminach wynikających z art. 49 ust. 1 i 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁵⁰. Deklaracje miesięczne DEK-I-a oraz deklaracja roczna DEK-R zostały złożone w terminie wynikającym z art. 21 ust. 2f ww. ustawy. W dniu 24 listopada 2021 r. dokonano korekty deklaracji za miesiąc kwiecień (zwiększając o 2 219,00 zł) i za miesiąc październik (zmniejszając o 2 237,00 zł), z czego powstała nadpłata w wysokości 18,00 zł. Opłacając 29 listopada 2021 r. deklarację za listopad pomniejszono płatność o 18,00 zł. Łączna kwota zobowiązania wynikająca z miesięcznych deklaracji za 2021 r. wyniosła 117 847,00 zł. Natomiast w deklaracji rocznej została dodatkowo ujęta kwota 75,00 zł wykazana w raporcie zaległości, który został przesłany do WUOZ przez pracownika PFRON drogą elektroniczną (e-mail) w dniu 17 grudnia 2021 r. Tym samym deklaracja DEK-R za 2021 r. sporządzona została na kwotę w wysokości 117 922,00 zł. WUOZ nie wyjaśniając tytułu zaległości przyjął kwotę 75,00 zł jako zobowiązanie i uregulował je 18 stycznia 2022 r. wraz ze składką wykazaną w deklaracji za grudzień 2021 r. (10 907,00 zł) wpłacając kwotę 10 982,00 zł.

Na koncie kosztów 405-121-414 PFRON dokonano podwójnych zapisów składki na PFRON za miesiąc grudzień, raz w korespondencji z kontem 229-005 *Państw. Fund. Rehabil. Osób Niepełnosprawnych*, a drugi raz w korespondencji z kontem 800 *Fundusz zasadniczy*,

⁵⁰ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. 2023 poz. 100)

w wyniku takich zapisów na wynik finansowy przeksięgowano kwotę o 10 982,00 zł za wysoką. Również na koncie 800 (strona Ma) widnieje podwójny zapis ww. kwoty, jeden w korespondencji z kontem 405-121-414, a drugi w korespondencji z kontem 229-005. Dodatkowo po obu stronach konta 405-121-414 wprowadzono zapis ujemny (-10 982,00 zł). W wyniku powyższych księgowania na koncie 229-005 na dzień 31 grudnia 2021 r. nie widnieje zobowiązanie z tytułu składek grudniowych, które stanowiły koszty 2021 r. i zostały opłacone w terminie, tj. 18 stycznia 2022 r.

(akta kontroli: str. 1437-1522)

W roku 2021, za miesiące kwiecień – grudzień dokonano wpłat na PPK na kwotę ogółem 37 317,01 zł, zgodnie z miesięcznymi raportami do list płac i wyciągami bankowymi, z tego 21 324,04 zł potrącono pracownikom z wynagrodzenia, a 15 992,97 zł stanowi dofinansowanie przez pracodawcę. Natomiast na koncie księgowym 229-010 *Potrącenia PPK* zaewidencjonowano po obu stronach kwotę 40 383,06 zł (różnica 3 066,05 zł), po stronie Wn w korespondencji z kontem 130, po stronie Ma w korespondencji z kontami 404 i 405. W jednostce brak jest analityki do konta 229-010 w podziale na pracownika i pracodawcę, co utrudnia ustalenie poprawności naliczonych, opłaconych i zaewidencjonowanych składek. Z zapisów na koncie 130 ustalono, że wpłaty na PPK finansowane przez pracowników były zaewidencjonowane w prawidłowej wysokości, a wpłaty finansowane przez pracodawcę zostały ujęte na koncie 130 w § 4710 w kwocie 19 103,87 zł zamiast 15 992,97 zł. Błędnych zapisów dokonano w miesiącach: maj (zawyżono o 12,60 zł), październik (zawyżono o 32,25 zł) i listopad (zawyżono o 3 066,05 zł), ogółem zawyżając zapisy w § 4710 o kwotę 3 110,90 zł, która została wykazana w Rb-28. Składki PPK finansowane przez pracodawcę ujęto także w zawyżonej wysokości na koncie kosztów 405-121-471 *Składki na PPK*, tj. w wysokości 18 976,52 zł, zamiast 15 992,97 zł. Różnica w kwocie 2 983,55 zł powstała na skutek błędnych zapisów w listopadzie (zawyżono o 3 066,05 zł) i grudniu (zaniżono o 82,50 zł). Tym samym ewidencja wydatków i kosztów w § 4710 nie jest zgodna z dokumentacją źródłową. Ponadto kwota 3 066,05 zł, która w listopadzie 2021 r. została zaksięgowana jako wydatek w § 4710 dotyczy składek ZUS i powinna zostać ujęta w § 4110 *Składki na ubezpieczenia społeczne*. Wartość wydatkowanych środków w § 4110 została niesłusznie zaniżona w ewidencji księgowej i w tej zaniżonej wartości wykazana w sprawozdaniu Rb-28.

4. Naliczenie i ewidencja księgową ZFŚS

WUOZ na dokumencie - *polecenie księgowania – naliczenie/ZFŚS* z dnia 8 lutego 2021 r. wyliczył odpis podstawowy na ZFŚS na 2021 r. w wysokości 196 882,70 zł, będący iloczynem podstawy naliczenia - 1 550,26 zł i liczby pracowników 127. Natomiast w planie finansowym na 2021 r. w § 4440 jednostka zaplanowała kwotę 182 000,00 zł i taka kwota odpisu została zaksięgowana na koncie 851- ZFŚS i przekazana na rachunek bankowy ZFŚS⁵¹, przy czym do dnia 31 maja 2021 r. nie przekazano kwoty stanowiącej co najmniej 75% równowartości odpisu, tylko 49,45%, nie dopełniając wymogów określonych w art. 6 ust. 2 ustawy o ZFŚS⁵².

W dokumencie *polecenie księgowania – naliczenie/ZFŚS* z dnia 13 grudnia 2021 r. wykazano: podstawę naliczenia - 1 550,26 zł, liczbę pracowników 117,38, korektę naliczenia ZFŚS na kwotę 181 969,23 zł, jednak z iloczynu kwot wynika kwota 181 969,52 zł. Różnicy na kwotę 30,77 zł (a prawidłowo 30,48 zł) nie wprowadzono do ksiąg i nie dokonano zwrotu środków z rachunku bankowego ZFŚS na rachunek podstawowy jednostki. MWKZ w piśmie z 21 grudnia 2022 r., znak: WOU.SF.3020.6.2022. wyjaśnił: „(...) W grudniu 2021 r. korekta zatrudnienia i wysokości odpisu na ZFŚS została naliczona bez ewidencji w księgach, zgodnie z art. 11 ustawy o ZFŚS niewykorzystane środki przechodzą na rok następny. (...)”, jednakże zapis zawarty w art. 11 ustawy o ZFŚS nie dotyczy opisanego powyżej problemu.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ZFŚS, fundusz tworzy się z odpisu podstawowego (na 2021 r. - 1 550,26 zł) naliczanego w stosunku do przeciętnej liczby zatrudnionych. Jednak z kalkulacji na poleceniu księgowania nie można stwierdzić, czy wykazana liczba pracowników jest tożsama z przeciętną liczbą zatrudnionych o której mowa w ustawie o ZFŚS.

Na koncie 135 - *Rachunek środków Funduszy Socjalnych* zaksięgowano wszystkie operacje (wpływy i wydatki), saldo konta na koniec 2021 r. wyniosło 55 738,98 zł i jest zgodne z rachunkiem bankowym (wyciąg nr 43 z 21 grudnia 2021 r.).

⁵¹ Wpłaty zostały dokonane: 24 marca 2021 r. - 50 000,00 zł; 27 maja 2021 r. - 40 000,00 zł; 12 lipca 2021 r. - 92 000,00 zł.

⁵² Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 923) – dalej ustawa o ZFŚS.

Konto 135 posiada tematyczne analityki, których obroty na koniec roku wyniosły:

- 135-001- *Odpisy na ZFŚS* – strona Wn - 182 000,00 zł,
- 135-002- *Zapomogi* – strona Ma - 13 500,00 zł,
- 135-003- *Wczasy pod gruszą* – strona Wn - 2 765,00 zł /Ma - 154 707,00 zł,
- 135-004- *Wyłacone pożyczki mieszkaniowe* – strona Wn - 8 350,50 zł/Ma-8 000,00 zł.

Z dokumentacji źródłowej wynika, że w 2021 r. zapomogi zostały wypłacone na kwotę 15 500,00 zł, a na koncie 135-002 zaksięgowano kwotę 13 500,00 zł. Na wczasy pod gruszą jednostka wypłaciła 152 706,00 zł (w tym podatek 1 092,00 zł) i poniosła opłatę bankową 1,00 zł za zwrot przelewu, która nie powinna obciążać funduszu tylko koszty podstawowe (§ 4300 *Zakup usług pozostałych*)⁵³, a na koncie 135-003 po stronie Ma zaksięgowano kwotę 154 707,00 zł.

Do konta 851- *ZFŚS* była prowadzona analityka w takim samym układzie jak do konta 135. Obroty do ww. konta na koniec 2021 r. wyniosły jn.:

- 851-001- *Odpisy na rok ZFŚS* – strona Ma - 182 000,00 zł,
- 851-002- *Zapomogi* – strona Wn - 15 500,00 zł,
- 851-003- *Wczasy pod gruszą* – strona Wn - 156 314,00 zł /strona Ma - 2 380,00 zł,
- 851-004- *Wyłacone pożyczki mieszkaniowe* – strona Wn - 12 000,00 zł /strona Ma - 19 843,00 zł.

Ujęte na koncie 851-004 w trakcie roku kwoty: strona Wn - 4 000,00 zł, strona Ma - 12 000,00 zł i 7 491,00 zł, nie miały odzwierciedlenia w dowodach księgowych, co znajduje potwierdzenie w wyjaśnieniu głównego księgowego⁵⁴: „(...) *Rozliczenie pożyczek na koniec 2021 roku nie było dobrze przeprowadzone. Doksięgowane do konta 851 bez uzgodnienia dowodów źródłowych z powodu braku zapisów i niezbilansowania konta powstała nadwyżka w wysokości 4 000,00*”, oraz w wyjaśnieniu MKWZ⁵⁵: „(...) *Doksięgowane do konta 851 bez uzgodnienia dowodów źródłowych z powodu braku zapisów i niezbilansowania konta powstała nadwyżka co było powodem podwójnego księgowania na koncie 234 kwot 12 000,00 i 7 491,00 w pobranych i rozliczonych.(...).*”

⁵³ Koszty związane z prowadzeniem rachunku ZFŚS, jak również inne opłaty pobierane przez bank od operacji jakie dokonywane są na tym rachunku, nie powinny obciążać funduszu, ale koszty działalności podstawowej jednostki, w świetle bowiem art. 10 ustawy o ZFŚS środkami funduszu administruje pracodawca.

⁵⁴ Wyjaśnienie z 17 listopada 2022 r. znak: WOU.SF.3020.5.2022.

⁵⁵ Wyjaśnienie z 21 grudnia 2022 r. znak: WOU.SF.3020.6.2022.

W efekcie dokonywania niewłaściwych zapisów na koncie 851 są nieprawidłowe obroty i saldo na koniec 2021 r. Ponadto zwrotne pożyczki mieszkaniowe nie powinny być księgowane za pośrednictwem konta 851, ponieważ wypłacone pracownikom pożyczki mieszkaniowe mają charakter zwrotny i nie zmniejszają wysokości ZFŚS, a ich spłata nie wpływa na jego zwiększenie.

W WUOZ do ewidencji pożyczek mieszkaniowych służy konto 234-001- *Fundusz mieszkaniowy-FS*. Od stycznia do grudnia 2021 r. po stronie Wn konta zaksięgowano kwotę 27 841,50 zł, a po stronie Ma kwotę 24 701,00 zł, podczas gdy, pożyczki zostały udzielone na kwotę 8 000,00 zł, a spłat dokonano na kwotę 8 350,50 zł. Zapisów na koncie dokonywano w korespondencji:

- z kontami kosztów księgując potrącenia z list płac,
- z kontem 135-004 księgując wpływ spłaty pożyczek na rachunek ZFŚS,
- z kontem 130 księgując przelew z rachunku podstawowego,
- z kontem 851-004 księgując wypłatę czterech pożyczek z rachunku ZFŚS
- dodatkowo zaksięgowano kwoty 12 000,00 zł i 7 491,00 zł.

Efektom wszystkich zapisów jest saldo na koniec 2021 r. w wysokości 15 420,50 zł stanowiące należność.

Nieprawidłowe księgowania miały wpływ na sposób ewidencji na kontach kosztowych i wydatkowych oraz na sprawozdania budżetowe i finansowe.

(akta kontroli: str. 1620-1680, 2992-2993, 2999-3000)

5. Nadpłaty, zobowiązania, koszty

1) Na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* na koniec 2021 r., po stronie winien są wykazane należności w wysokości **921,57 zł**, które składają się z sald kont analitycznych.

a) Kwota 2,61 zł - konto 201-173- *-Biuro eCommerce i Prenumeraty zespół obsługi prenumeraty.*

Saldo powstało w 2020 r. w wyniku opłacenia (wyciąg nr 11 z 28 stycznia 2020 r.) faktury VAT nr FVT/PR/56/20 wystawionej przez Biuro E-Commerce i Prenumeraty 13 stycznia 2020 r. na kwotę 2 849,85 zł, która została skorygowana fakturą VAT korygująca nr FKT/PR/365/20 wystawioną 26 czerwca 2020 r. z wykazaną różnicą (minus) 2,61 zł.

WUOZ dokonując w trakcie roku płatności z tytułu innych faktur nie pomniejszył żadnej z nich o nadpłatę w wysokości 2,61 zł⁵⁶.

b) Kwota 50 zł – konto 201-060-046- - Starostwo Powiatowe w Ostrowi Mazowieckiej.

Saldo powstało w wyniku podwójnego wniesienia opłaty do Starostwa Powiatowego w Ostrowi Mazowieckiej z tytułu wypisu nr 1309/2021 (ksero wypisów/wrysów dokumentacji map). Wpłat dokonano 27 maja 2021 r. i 10 czerwca 2021 r.⁵⁷. W dniu 22 listopada 2021 r. WUOZ zwrócił się do Starostwa o zwrot nadpłaconej kwoty, na co nie było reakcji strony zobowiązanej.

c) Kwota 678,84 zł – konto 201-080- - Miasto Stołeczne Warszawa –czynsz, obsługa.

Miasto Stołeczne Warszawa (dalej Miasto) wystawiło 16 lipca 2021 r fakturę korygującą VAT nr: 6/07/2021/UMIA/K do faktury VAT nr: 45/06/2021/UMIA z 16 czerwca 2021 r.

Faktura pierwotna na kwotę 1 357,65 zł z tytułu pielęgnacji terenów zielonych została opłacona 22 czerwca 2021 r. (wyciąg 66/2021). Faktura korygująca na kwotę minus 1 131,38 zł została ujęta w księgach jako zmniejszenie kosztów i zobowiązań.

Wystawiane przez Miasto faktury z tytułu pielęgnacji terenów zielonych na kwotę 226,27 zł każda, były przez WUOZ nieopłacane lub opłacane, mimo nadpłaty w wysokości 1 131,38 zł:

- faktura VAT nr: 53/08/2021/UMIA z 13 sierpnia 2021 r. nie została opłacona,
- faktura nr: 25/09/2021/UMIA z 15 września 2021 r. została opłacona 24 września 2021 r. (wyciąg 103/2021),
- faktura nr: 56/10/2021/UMIA z 18 października 2021 r. nie została opłacona,
- faktura nr: 35/11/2021/UMIA z 15 listopada 2021 r. została opłacona 24 listopada 2021 r. (wyciąg 127/2021)⁵⁸.

WUOZ nie dokonał zmniejszenia płatności w stosunku do Miasta, regulując zobowiązania z innych tytułów. W efekcie na koncie pozostała nadpłata w kwocie 678,84 zł.

d) Kwota 190,12 zł – konto 201-207- - ZGN AKD nr 5 – Kopernika 4.

Faktura korygująca nr 01538/GN/SR/08/2021/A5/K/M wystawiona 23 sierpnia 2021 r. dotycząca 6 faktur za wykonanie usług dotyczących dostarczania mediów za okres

⁵⁶ Wydruk operacji na koncie 201-173- -Biuro eComerce i Prenumeraty zespół obsługi prenumeraty.

⁵⁷ Wydruk operacji na koncie 201-060-046- -Starostwo Powiatowe w Ostrowi Mazowieckiej.

⁵⁸ Wydruk operacji na koncie 130- - Rachunek bieżący wydatków budżetowych za listopad 2021 r. (poz. 172).

od stycznia do czerwca 2021 r. na kwotę minus 95,06 zł, została zaksięgowana 9 września 2021 r., z zastosowaniem zapisów ze znakiem minus kwota 25,02 zł Wn 401-121-400-426-003/Ma 201-207- i ze znakiem minus kwota 70,04 Wn 402-121-400-430-001/Ma 201-207-, a drugi raz w taki sam sposób 7 października 2021 r. Faktury ujęte w korekcie zostały opłacone, a WUOZ dokonując płatności za kolejne faktury nie pomniejszył ich o kwotę korekty, co spowodowało powstanie nadpłaty w wysokości 95,06 zł. Natomiast w wyniku powyższych księgowania powstało saldo w wysokości 190,12 zł, na które składa się należność stanowiąca nadpłatę w wysokości 95,06 zł oraz należność w wysokości 95,06 zł będąca skutkiem błędnego księgowania i nie stanowiąca nadpłaty. Powtórne zaksięgowanie ww. operacji 7 października 2021 r. zmniejszyło koszty i zobowiązania (tym samym zwiększając należności) w stosunku do kontrahenta, co miało wpływ na wynik finansowy i sprawozdanie finansowe.

Nie potrącenie nadpłat w danym roku powoduje brak możliwości pomniejszenia ich w kolejnych latach budżetowych, powinny być one dochodzone od kontrahentów i odprowadzone na dochody budżetowe.

(akta kontroli: str. 1681-1711, 2027, 2432, 2494)

2) Na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* na koniec 2021 r., po stronie Ma, wykazane są zobowiązania w wysokości 122 120,30 zł. Salda kont analitycznych sprawdzono i w kilku przypadkach stwierdzono nieściśności:

a) Kwota 11 840,25 zł –konto 201-030-161- -xxxxxx xxxxxxxxxxxx.

Prawidłowe saldo powinno być w kwocie 13 267,00 zł, opisano w punkcie 2.2.b Wynagrodzenia bezosobowe.

b) Kwota 2 001,85 zł –konto 201-410- - EDEN SPRINGS SP. Z O.O.

Kontrolującym nie przedłożono potwierdzenia salda na koniec 2021 r. z firmą EDEN i nie potrafiiono wyjaśnić składowych salda. Stwierdzono, że pod datą 31 grudnia 2021 r. zaksięgowano pięć faktur w wysokości 1 180,15 zł⁵⁹, które dotyczyły kosztów 2021 r. i nie zostały opłacone, zaś pod datą 25 stycznia 2021 r. zostały zaewidencjonowane kwoty 172,56 zł i 615,95 zł z powołaniem na taki sam numer faktury. Główny księgowy wyjaśnił⁶⁰: „(...) Kwota 615,95 dla kontrahenta Eden została omyłkowo przypisana

⁵⁹ Kwota 1 180,15 składa się z kwot wykazanych na fakturach: 297,60 zł, 95,36 zł, 708,01 zł, 13,49 zł, 65,69 zł.

⁶⁰ Wyjaśnienie z 17 listopada 2022 r. znak: WOU.SF.3020.5.2022

do konta. W przekazanym rozliczeniu widać, że faktura nie była zapłacona, a jedynie powiększyła saldo końcowe, co zostanie skorygowane w saldzie końcowym w 2022 roku. (...).” i jednocześnie przekazał fakturę na kwotę 172,56.

Ustalono, że na bilans otwarcia 2021 r. w kwocie 615,95 zł składają się dwie kwoty: zobowiązania w wysokości 619,68 zł za trzy faktury zapłacone w styczniu 2021 r. oraz kwota 3,73 zł, która stanowi nadpłatę z lat poprzednich. Bilans zamknięcia, po uwzględnieniu ww. wyjaśnienia głównego księgowego stanowił sumę kwot wynikających z faktur - 1 180,15 zł i kwoty 209,48 zł⁶¹ będącej efektem niebilansujących się zapisów w ewidencji księgowej. Suma powyższych kwot wchodzących w skład salda wskazuje na zobowiązanie WUOZ wobec firmy Eden w wysokości 1 389,63 zł.

c) Kwota 191 027,16 zł – konto 229-001- ZUS.

Saldo zobowiązań konta 229-001 na koniec 2021 r. wynosi 191 027,16 zł i składa się z trzech sald kont analitycznych:

- 229-001-001-002- *Składki od pracodawcy* w kwocie 92 180,79 zł,
- 229-001-001-003- *Składki od ZFN* w kwocie 87 337,83 zł,
- 229-001-004-003- *Fundusz Pracy od ZFN* w kwocie 11 508,52 zł.

Salda kont 229-001-001-003 i 229-001-004-003 dotyczą pochodnych od naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego, a saldo konta 229-001-001-002 składa się z kwoty 76 999,04 zł nieopłaconych składek ZUS za miesiąc grudzień 2021 r. i kwoty 15 181,75 zł, której źródło pochodzenia nie jest znane. MWKZ w piśmie z dnia 21 grudnia 2022 r. znak: WOU.SF.3020.6.2022 wyjaśnił: „(...) Saldo konta 229 wynika ze skumulowania w skali różnych miesięcy całego roku nadpłat i niedopłat, które utworzyły zwiększone saldo na kwotę 15 181,75 zł, mimo, że finansowo zostały rozliczone. Jedna strona konta ma potwierdzenie w wypłaconych świadczeniach oraz rozliczonych składkach ZUS zgodnie z deklaracją DRA. (...) dane w większości były

⁶¹ Zestawienie zapisów niebilansujących się na koncie 201-410:

Data księgowania	Wydatek w zł	Kwota faktury w zł	Różnica
4.03.2021 r.	160,95	188,28	27,33
24.03.2021 r.	82,38	236,32	153,94
13.05.2021 r.	166,20	180,92	14,72
11.10.2021 r.	0,00	13,49	13,49
Razem	409,53	619,01	209,48

transmitowane z programu płacowego, bez dodatkowego sprawdzania zapisów, co było przyczyną niezbilansowanych zapisów. I tak: w styczniu i lutym salda są zgodne, w marcu należy wyksięgować korektę DRA na kwotę 1 066,41 zł, w kwietniu też była korekta na sumę 700,69 zł, w maju składki nadpłacono na kwotę 4 940,01 zł, co zostało skorygowane z wypłaty składek w czerwcu, lipiec jest zgodny, w sierpniu korekta na sumę 8 424,69 zł, we wrześniu za dużo przypisano składek o kwotę 3 450,02 zł, a w październiku kwota 3 066,05 zł została zaksięgowana na inne konto niż składki od pracodawcy (...).” Wykazana w ww. piśmie suma kwot wynosi 15 515,77 zł i nie jest adekwatna do kwoty wyjaśnianej (15 181,75 zł). Z przekazanego wyjaśnienia nie wynika, czy kwota 15 181,75 zł stanowi faktyczne zobowiązanie wobec ZUS, czy jest sumą błędnych zapisów na koncie 229-001- ZUS. Tym bardziej, że np. w miesiącu grudniu w księgach rachunkowych wprowadzone na stronie Ma konta 229-001-001-002 kwoty były wyższe o 1 652,71 zł niż wynikające z dokumentów źródłowych, mając wpływ na wysokość salda.

(akta kontroli: str. 1712-1823, 2432, 2992-2993, 2999-3000)

- 3) W WUOZ wystąpiły przypadki nieregulowania w terminie zobowiązań wobec kontrahentów. Odsetki z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań były ewidencjonowane w §§ których dotyczyły zobowiązania zamiast w § 4580 *Pozostałe odsetki*.

Odsetki naliczane przez Orange Polska S.A. za faktury zapłacone po terminie były księgowane razem z kwotą główną w § 4360 *Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych*. Sprawdzone faktury za które kontrahent doliczył odsetki, zostały zapłacone ostatniego dnia terminu płatności, co nie gwarantowało wpływu środków na rachunek kontrahenta w tym samym dniu.

Odsetki naliczono do niżej wymienionych faktur VAT:

- nr 21080318982918 z 10 sierpnia 2021 r. na kwotę 1 345,22 zł – naliczono odsetki w wysokości 0,21 zł, wykazane w fakturze VAT nr: 21090363704304 z 10 września 2021 r.,
- nr 21090351236640 z 6 września 2021 r. na kwotę 319,80 zł - naliczono odsetki 0,05 zł, wykazane w fakturze VAT nr: 21100399406384 z 6 października 2021 r.,

- nr 21100411720610 z 10 października 2021 r. na kwotę 1 359,51 zł – naliczone odsetki 0,22 zł, wykazane w fakturze VAT nr: 21110455844616 z 10 listopada 2021 r. Odsetki w wysokości 0,24 zł zostały doliczone do faktury 000937/01/10/2021 wystawionej 26 października 2021 r. przez Wodociągi Płockie Sp. z o.o. za dostawę wody i odprowadzenie ścieków i zostały zaewidencjonowane wraz z kwotą główną w § 4300.

(akta kontroli: str. 1824-1883)

6. Poprawność dokumentów i ewidencji księgowej

- 1) W Aneksie nr 2 z 31 grudnia 2015 r. do polityki rachunkowości zostały określone zasady ujmowania w księgach rachunkowych i sprawozdawczości kosztów, wydatków, należności i zobowiązań dotyczących danego roku obrotowego. W trakcie roku wszystkie dokumenty, które wpłynęły danego miesiąca do urzędu powinny być ewidencjonowane w księgach i wykazywane w sprawozdaniach za okresy miesięczne (od stycznia do grudnia). Do sprawozdań rocznych powinny być zaliczane dokumenty, dotyczące tego roku, które wpłyną do urzędu w okresie przejściowym tj. w okresie 9 dni roboczych następujących po roku budżetowym. Powyższe zasady nie były stosowane.

- a) Dowody księgowe, które wpłynęły do jednostki danego miesiąca, a nie zostały opłacone były ewidencjonowane dopiero w następnym miesiącu, a w przypadku grudnia ujmowane do rozliczenia rocznego i w związku z tym na koniec miesiąca nie występowały zobowiązania, więc nie ma ich też w Rb-28. Główny księgowy w piśmie z 17 listopada 2022 r., znak WUO.SF.3020.5.2022 wyjaśnił: *„Zasady księgowania memoriałowego dotychczas były stosowane w sposób uproszczony. Faktury były księgowane według daty zapłaty. Było to spowodowane uproszczoną organizacją pracy, niedostatkiem pracowników, nadmiarem dokumentów do załatwienia i słabością oprogramowania.”*

Dokumenty, ujęte w księgach WUOZ do okresów miesięcznych bez zachowania zasady memoriału⁶² np.:

- zestawienie zbiorcze nr 6/640/281 wystawione przez PGE Obrót S.A. 20 września 2021 r. na kwotę 66,00 zł, data wpływu do WUOZ 29 września 2021 r., data

⁶² Pozostałe dokumenty z kontrolowanej próby znajdują się w aktach kontroli. Ze względu na obszerną ilość dokumentów zasadę tą zastosowano do wszystkich przykładowych dokumentów zawartych w części IV.6. Projektu Wystąpienia Pokontrolnego.

zaksięgowania kosztów i wydatków w dniu dokonania płatności, tj. 4 października 2021 r. (wyciąg 105/2021),

Pomimo przekazania przez dostawcę energii wraz z ww. zestawieniem zbiorczym do faktury VAT nr 6/640/281/62913176/200R/2021 także samej faktury sprawdzono, zatwierdzono do wypłaty i zaksięgowano nie fakturę, tylko zestawienie zbiorcze.

- faktura nr 116/11/2021 z 26 listopada 2021 r. na kwotę 3 200,00 zł, data wpływu do WUOZ 30 listopada 2021 r., data zaksięgowania kosztów i wydatków w dniu dokonania płatności 2 grudnia 2021 r.(wyciąg 129/2021).

b) Dowody księgowe, które wpłynęły do WUOZ w grudniu 2021 r., zostały zaksięgowane na kontach zespołu 4 w powiązaniu z kontami analitycznymi konta 201 pod datą 31 grudnia 2021 r. i zostały zaliczone nie do okresu miesięcznego – grudzień, tylko do okresu rocznego (Rb-28 roczne), opłacone w styczniu 2022 r., przykładowo:

- faktura VAT nr FS/20/12/2021 z 29 grudnia 2021 r., kwota 200,00 zł, data wpływu do WUOZ 29 grudnia 2021 r. Na fakturze brak wskazania paragrafu,
- faktura Nr 000951/01/12/2021 z 28 grudnia 2021 r., kwota 84,67 zł, wpływ - 29 grudnia 2021 r. Dostawa wody na kwotę 29,92 zł została ujęta w § 4300, a nie w § 4260 *Zakup energii*,
- polecenie wyjazdu służbowego Nr 394/2021 z 15 grudnia 2021 r., kwota 16,10 zł, rachunek przedłożono 22 grudnia 2021 r., na rachunku kosztów podróży brak paragrafu z którego ma być dokonywana płatność, zaksięgowano w § 4300 zamiast w § 4410 *Podróże służbowe krajowe* .

c) Do okresu rocznego (Rb-28 roczne) zaliczono polecenia wyjazdu służbowego, co do których nie można ustalić kiedy dokument wpłynął do księgowości, brak jest daty przedłożenia przez pracownika rachunku kosztów podróży, wydatki zostały zaewidencjonowane w § 4300 zamiast w § 4410, zrealizowano je w styczniu 2022 r. np.: polecenie wyjazdu służbowego Nr 364A/2021 z 17 listopada 2021 r., kwota 132,89 zł, dodatkowo brak paragrafu na rachunku, data (dzień) wyjazdu i przyjazdu pracownika z podróży jest nieczytelna.

- d) Dowody księgowe o charakterze kosztowym, które wpłynęły do jednostki w styczniu 2022 roku, a dotyczyły 2021 r. zostały zaksięgowane pod datą 31 grudnia 2021 r. Zobowiązania wynikające z tych dowodów zostały wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-28 i sprawozdaniu finansowym, koszty zostały przeniesione na wynik finansowy.

Ewidencja kosztów zakwalifikowanych do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej powoduje powstanie nieprawidłowych sald kont kosztów rodzajowych prezentowanych w rachunku zysku i strat. Przykładem może być zaksięgowanie kosztów błędnie w § 4300, który stanowi analitykę konta 402 *Usługi obce* zamiast w § 4260 stanowiącym analitykę konta 401 *Zużycie materiałów i energii*. Poniżej lista przykładowych dokumentów, które zostały zaksięgowane niezgodnie z ich treścią i kwotami:

- faktura nr 12/44/2021 z 31 grudnia 2021 r. dotycząca refaktury kosztów energii elektrycznej w wysokości 63,35 zł została zaksięgowana:

Wn konto 401-121-400-426-001-, Ma konto 201-156-, kwota 63,35 zł,

Wn konto 402-121-400-430-010-, Ma konto 201-156-, kwota 216,52 zł,

Wn konto 402-121-400-436-001-, Ma konto 201-156-, kwota 1 195,89 zł,

Wn konto 402-121-400-430-010-, Ma konto 201-156-, kwota 140,00 zł.

W wyniku błędnych zapisów zawyżono zobowiązania wobec kontrahenta i koszty o 1 552,41 zł.

- faktura nr FV/000714/12/21 z 30 grudnia 2021 r. dotycząca zakupu artykułów biurowych i mleka na kwotę 2 629,67 zł została zaksięgowana:

Wn konto 402-121-400-430-010-, Ma konto 201-079-, kwota 45,86 zł,

Wn konto 402-121-400-430-010-, Ma konto 201-079-, kwota 1 762,11 zł.

W wyniku błędnych zapisów zaniżono zobowiązania wobec kontrahenta i koszty o 821,70 zł. Ponadto koszty ujęto w niewłaściwym paragrafie, powinien być § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*,

- faktura nr FV/000713/12/21 z 30 grudnia 2021 r. dot. zakupu materiałów biurowych, artykułów czystości, kawy na kwotę 1 951,51 zł. Koszty ujęto w § 4300 zamiast w § 4210,

- faktura VAT nr 6/640/288/62913177/238R/2021 z 4 stycznia 2022 r. za dostawę energii, na kwotę 1 098,89 zł, którą ujęto w § 4300 zamiast w § 4260.

(akta kontroli: str. 1884-2284, 2992-2993)

2) WUOZ w ewidencji księgowej ujmował wydatki w niewłaściwych §§ klasyfikacji budżetowej, dotyczy to wydatków dokonanych na podstawie następujących (przykładowych) dowodów księgowych, zakwalifikowanych niezgodnie z klasyfikacją budżetową :

- a) dostawa zimnej wody zawsze ujmowana była w § 4300 zamiast w § 4260 np.:
 - faktura nr 13915/GN/SR/10/2021/A5 z 1 października 2021 r., kwota 3,89 zł,
 - faktura nr 13721/GN/SR/10/2021/A5 z 1 października 2021 r., kwota 7,78 zł,
 - faktura VAT nr: F/UMR-09/0683/21 z 20 października 2021 r., kwota 16,22 zł
 - faktura nr 10/28/2021 z 27 października 2021 r., kwota 10,28 zł,
 - faktura VAT nr 63343/W/2021 z 27 października 2021 r., kwota 55,45 zł.
- b) faktura 000937/01/10/2021 z 26 października 2021 r. na kwotę 86,26 zł plus odsetki za nieterminową wpłatę 0,24 zł, zaksięgowano: § 4300 – 86,50 zł, a powinno być zaksięgowane: § 4260 – 30,95 zł (dostawa wody), § 4300 – 55,31 zł (odprowadzanie ścieków, opłata abonamentowa - ścieki i woda), § 4580 – 0,24 zł, (odsetki),
- c) faktura nr 11/14/2021 z 2 listopada 2021 r. na kwotę 3 231,86 zł została zaksięgowana w § 4400 *Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe* – 3 231,86 zł, a powinna być zaksięgowana: § 4400 – 3 178,12 zł (czynsz za najem lokalu w Ostrołęce), § 4300 – 53,74 zł (wywóz nieczystości),
- d) faktura VAT Nr 2102106417 z 3 grudnia 2021r zaksięgowana: § 4410 – 319,00 zł, a powinna być zaksięgowana: § 4550 – 319,00 zł (szkolenie pracownika służby cywilnej),
- e) faktura nr PK5 114/12/2021 z 28 grudnia 2021 r., kwotę 820,00 zł zaksięgowano w § 4300, a powinna być ujęta w § 4270 *Zakup usług remontowych* (naprawa laptopa),
- f) faktura Nr 2021/12/00334 z 20 grudnia 2021 r., kwotę 5 113,91 zł z tytułu odnowienia i rozszerzenia licencji Code Two Backup (subskrypcja roczna) – 170 sztuk zaksięgowano w § 4210 zamiast w § 4300.

(akta kontroli: str. 1884-1905, 1973-1987, 2041-2076)

3) Dowody księgowe będące podstawą dokonywania wydatków zawierają stwierdzenie sprawdzenia (z wyszczególnieniem sprawdzenia pod względem formalnym)

i zatwierdzenia do wypłaty ze środków wskazanych w danej części, dziale, rozdziale i paragrafie klasyfikacji budżetowej, kwotę do wypłaty oraz podpisy głównego księgowego i kierownika jednostki. Nie zawierają one jednak dekretacji, czyli określonego w art. 21 ust. 1 pkt. 6 ustawy o rachunkowości zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, tym samym nie spełniają wszystkich wymogów określonych art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Plan kont wydatków w obrębie poszczególnych paragrafów jest jeszcze dodatkowo uszczegółowiony o pozycje, np. § 4210 ma ich 12, a § 4300 – 13. Na dowodach źródłowych nie zawsze są wpisywane paragrafy (wszystkie) z kwotami, a nigdy nie są wpisywane pozycje, np. faktura nr SCVF/417/10/21/C_RZE/F z 20 października 2021 r. na kwotę 4 786,36 zł została zatwierdzona do wypłaty ze środków paragrafu 4210, a w księgach zaewidencjonowano: kwotę 4 545,57 zł w § 4000-4210-003- *Paliwo*, kwotę 135,84 zł w § 4000-4210-0011- *Akcesoria samochodowe-części* oraz kwotę 104,95 zł w § 4000-4300-012-*Usługi dotyczące samochodów-mycie, czyszczenie*. Powyższe kwoty są składowymi kilku/kilkunastu pozycji znajdujących się na fakturze. Stosowanie uproszczeń na dowodach księgowych poprzez wpisywanie tylko paragrafów, powoduje, że są one nieczytelne, nie można stwierdzić, czy dokumenty zostały poprawnie zakwalifikowane do ujęcia w księgach. Jedynie po dogłębnej analizie dokumentów, pogrupowaniu poszczególnych pozycji do odpowiedniego paragrafu i pozycji, dokonaniu obliczeń można ustalić, czy zostały one poprawnie zaewidencjonowane w księgach rachunkowych.

- 4) Występują również dowody księgowe, na których brak jest wpisanego paragrafu (np. faktura Nr 100/10681/21/1/077 z 12 listopada 2021 r.), albo nie są wpisane wszystkie paragrafy dotyczące zdarzeń gospodarczych wykazanych w danym dokumencie (np. faktura VAT nr: F/UMR-09/0653/21 z 12 października 2021 r.), w ewidencji księgowej dokonano prawidłowych zapisów.

Na prawie wszystkich sprawdzonych w trakcie kontroli poleceniach wyjazdu służbowego ujętych w ewidencji księgowej brak jest wskazania paragrafu, a zgodnie z klasyfikacją budżetową wydatki dotyczące podróży służbowych mogą być przypisane do czterech paragrafów (4410, 4420, 4550, 4700) w zależności od rodzaju wyjazdu służbowego.

Polecenie wyjazdu służbowego nr 255/21 z dnia 29 września 2021 r. w celu spotkania szkoleniowego na kwotę ogółem 147,98 zł została zaewidencjonowana w § 4550 *Szkolenia członków korpusu służby cywilnej* na kwotę 147,58 zł oraz błędnie w § 4410 *Podróże służbowe krajowe* w kwocie 0,40 zł.

5) Stwierdzono, że na dowodach księgowych w miejscu *sprawdzono i zatwierdzono do wypłaty ze środków* wpisana była kwota bez rozbicia na poszczególne paragrafy, jeśli było ich kilka, czyli nie zostało ustalone, jaka kwota środków dotyczy danego paragrafu, np.:

- faktura nr SCVF/912/09/21/C_RZE/F z 30 września 2021 r., kwota 3 433,63 zł, § 4210 i § 4300,
- faktura VAT nr: F/UMR-09/0716/21 z 15 listopada 2021 r., kwota 1 366,22 zł, § 4260 (błędny, prawidłowy - 4270) i § 4300, powinien być jeszcze § 4430,
- faktura VAT nr: F/UMR-09/0749/2021 z 23 listopada 2021 r., kwota 1 414,87 zł, § 4260 i § 4300.

6) WUOZ opłacił i zaewidencjonował w urządzeniach księgowych dowody księgowe, na których brak jest stwierdzenia sprawdzenia oraz zatwierdzenia do wypłaty przez właściwe osoby jn.:

- Faktura VAT S5/0180/2021 z 29 września 2021 r. na kwotę 775,48 zł została opłacona 7 października 2021 r. (wyciąg 108/2021),
- Faktura nr F/000306/21 z 18 listopada 2021 r. na kwotę 60,00 zł, opłacona przez pracownika, dokonano zwrotu środków 24 listopada 2021 r. (wyciąg 127/2021),
- Faktura Nr SCVF/410/11/21/C_RZE/F z 19 listopada 2021 r. na kwotę 3 554,41 zł została opłacona 24 listopada 2021 r. (wyciąg 127/2021),
- Faktura nr F/000374/21 z 14 grudnia 2021 r. na kwotę 173,20 zł za zakup obrusa, brak jest tylko podpisu kierownika jednostki zatwierdzającego kwotę do wypłaty. Płatności dokonano 21 grudnia 2021 r. (wyciąg 138/2021).

(akta kontroli: str. 1884-1905, 1973-1987, 2041-2076)

V. Sprawozdawczość budżetowa

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia przez WUOZ sprawozdań jednostkowych rocznych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r.:

- Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (dalej Rb-23),
- Rb-27 i Rb-28,
- oraz miesięcznych sprawozdań Rb-23 i Rb-28 za badane miesiące (październik, listopad, grudzień 2021 r.).

Sprawozdania zostały sporządzone i przekazane do MUW w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa TREZOR z zachowaniem terminów określonych w załączniku nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zostały podpisane przez głównego księgowego, oraz w zastępstwie kierownika jednostki przez pana xxxxxx xxxxxxxxxxxx, pełniącego w 2021 r. obowiązki kierownika WOU. Kontrolującym nie przedstawiono żadnego dokumentu potwierdzającego uprawnienia pana xxxxxx xxxxxxxxxxxx do podpisywania przedmiotowych sprawozdań w zastępstwie kierownika jednostki. Główny księgowy w piśmie z dnia 21 grudnia 2022 r. znak: WOU.SF.3020.8.2022 wyjaśnił: „(...) próbowałam znaleźć upoważnienie pana xxxxxx xxxxxxxxxxxx do podpisywania sprawozdań budżetowych w zastępstwie kierownika jednostki w 2021 roku. (...) dowiedziałam się, że takie upoważnienie jest wprowadzone do systemu TREZOR. Niestety nie posiadam kopii powyższego dokumentu (...)” Korekta sprawozdania rocznego Rb-28 przekazana 27 kwietnia 2022 r. oraz korekta sprawozdania rocznego Rb-27 przekazana 4 maja 2022 r., zostały podpisane przez głównego księgowego i z upoważnienia przez zastępcę kierownika jednostki.

W sprawozdaniu Rb-27 za rok 2021 WUOZ wykazał zrealizowane dochody w wysokości **35 879,20 zł**, sprawdzono ich zgodność z ewidencją księgową. Ustalono, że wykazane w Rb-27 w kolumnie 7 *Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy)* i w kolumnie 11 *Saldo końcowe należności pozostałe do zapłaty ogółem*, w rozdziale 92121, w 3 wierszach są niezgodne z prowadzoną przez WUOZ ewidencją księgową na koncie 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, tym samym sprawozdanie jednostkowe nie zostało w całości sporządzone przez kierownika jednostki na podstawie ewidencji księgowej zgodnie z § 6 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Niezgodności dotyczą kwot występujących w następujących paragrafach klasyfikacji budżetowej dochodów:

- § 0640: w kolumnie 7 jest 262,00 zł, powinno być 102,80 zł, w kolumnie 11 jest 159,20 zł, powinno być 0,00 zł,
- § 0690: w kolumnie 7 jest 40,00 zł, powinno być 278,80 zł, w kolumnie 11 jest 0,00 zł, powinno być 238,80 zł,
- § 0920: w kolumnie 7 jest 2 127,87 zł, powinno być 2 048,27 zł, w kolumnie 11 jest 2 127,87 zł, powinno być 2 048,27 zł.

Zrealizowane w 2021 r. wydatki były wykazywane w sprawozdaniach Rb-28 miesięcznych i rocznym. Sprawozdanie miesięczne Rb-28 za miesiąc grudzień i roczne w rozdziale 92121, są zgodne z ewidencją księgową wydatków według §§ klasyfikacji budżetowej i wykazują kwotę wydatków w wysokości **13 583 911,48 zł**. Z kolei kwoty wykazane w sprawozdaniu Rb-28 za miesiące październik i listopad w kilku paragrafach różnią się od kwot ujętych w ewidencji wydatków za te miesiące, przy jednoczesnej zgodności kwot ogółem w sprawozdaniach i ewidencji. Reasumując sprawozdania Rb-28 za październik i listopad 2021 r. nie zostały w całości sporządzone na podstawie ewidencji wydatków. Różnice przedstawiono w poniższej tabeli:

§§	Październik 2021 r.			Listopad 2021 r.		
	Rb-28	ewidencja	różnica	Rb-28	ewidencja	różnica
4010	940 766,49	940 769,74	-3,25	1 030 060,45	1 030 063,70	-3,25
4020	5 173 847,59	5 173 876,59	-29,00	5 651 166,76	5 651 195,76	-29,00
4110	1 119 352,14	1 119 319,89	32,25	1 215 613,07	1 212 514,77	3 098,30
4410	10 837,51	10 548,11	289,40	13 831,28	13 512,28	319,00
4550	29 557,81	29 847,21	-289,40	29 705,79	30 024,79	-319,00
4710	11 460,52	11 460,52	0,00	12 817,17	15 883,22	-3 066,05
			0,00			0,00

W sprawozdaniu Rb-28 za listopad 2021 r. WUOZ nie wykazał kwoty 41,00 zł z uwzględnieniem symbolu 4990, zgodnie z § 10 ust. 4 załącznika nr 34 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Kwota 41,00 zł została przekazana przez Kościół Rektoralny pw. Św. Anny na rachunek bankowy wydatków WUOZ 29 listopada 2021 r. tytułem: *za zmianę decyzji na wykonanie systemu sygnalizacji pożaru w kościele*

św. Anny w Warszawie. WUOZ zaksięgował powyższe środki na koncie 141 *Środki pieniężne w drodze*, zamiast na koncie 240 *Pozostałe rozrachunki* jako środki do wyjaśnienia. W następnym miesiącu wyjaśniono, że wpłata powinna zostać przekazana nie na rachunek WUOZ, a na rachunek Urzędu Miasta i dokonano jej zwrotu 28 grudnia 2021 r. na rachunek wpłacającego.

Sumy wydatków w rozdziałach 92120 i 92121 wykazane w sprawozdaniach Rb-28 opisanych powyżej zgodne są z kwotami wydatków wykazanymi w sprawozdaniach Rb-23 za te same okresy.

WUOZ w 2021 roku nie stosował zasady czystości obrotów na koncie 130 *Rachunek bieżący wydatków budżetowych*⁶³. Konto 130 wykazuje obroty w wysokości **50 784 969,74 zł**, a zrealizowane wydatki w ewidencji księgowej i w sprawozdaniach rocznych Rb-28 i Rb-23 wykazane są w wysokości **32 221 649,88 zł**, tym samym konto 130 nie odzwierciedla kwoty zrealizowanych wydatków.

(akta kontroli: str. 2334-2379)

VI. Sprawozdawczość finansowa oraz gospodarka aktywami trwałymi

1. Sprawozdanie finansowe za 2021 rok WUOZ sporządził i przekazał do MUW 27 kwietnia 2022 r. zachowując termin określony w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji⁶⁴. Sprawozdanie finansowe było korygowane, ostateczną wersję WUOZ przekazał 3 czerwca 2022 r.

Prezentowane w *bilansie* w kolumnach *stan na początek roku* i *stan na koniec roku* aktywa trwałe, należności, środki pieniężne, zobowiązania, wynik finansowy i fundusz jednostki są zgodne z saldami kont bilansowych poza kilkoma wyjątkami:

⁶³ Zapis techniczny ze znakiem minus po obu stronach konta.

⁶⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1832 ze zm.) – dalej rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów.

- kwoty wykazanych w *bilansie* w pozycji A I *Wartości niematerialne i prawne* (dalej WNP) oraz w pozycji A II *Rzeczowe aktywa trwałe* nie są zgodne z ewidencją księgową, zarówno na początek jak i na koniec roku. Różnice zostały opisane poniżej w punkcie 2.
- w pozycji B II 4. *Pozostałe należności* w kolumnie *Stan na początek roku* wykazano kwotę 112 664,09 zł, zamiast kwoty 112 584,49 zł z ewidencji księgowej.
- w pozycji D II 3. *Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń* w kolumnie *Stan na koniec roku* wykazano kwotę 191 027,15 zł, podczas gdy w ewidencji księgowej saldo konta 229 *Pozostałe rozrachunki publiczno- prawne* wynosi 191 027,16 zł.

Dane wykazane w *rachunku zysków i strat* w kolumnie *stan na koniec roku bieżącego* odzwierciedlały salda końcowe odpowiednich kont wynikowych przeksięgowanych na konto 860 *Wynik finansowy* poza wyjątkami:

- w pozycji B I *Amortyzacja* wykazana jest kwota 59 786,82 zł, zamiast kwoty 67 443,19 zł, zaewidencjonowanej na koncie 400 *Amortyzacja*.
- w pozycji B VIII *Wartość sprzedanych towarów i materiałów* wykazano kwotę 2 202,00 zł, powinno być 0,00 zł.
- w pozycji D I *Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych* wykazano kwotę 2 202,00 zł, która nie była zaewidencjonowana na koncie 760 *Pozostałe przychody operacyjne*, tylko na koncie 720 *Przychody z tytułu dochodów budżetowych*.
- w pozycji D III *Inne przychody operacyjne* wykazano kwotę 172,24 zł która zaewidencjonowana była na koncie 750 *Przychody finansowe*.
- w pozycji H II *Inne koszty finansowe* wykazano kwotę 1 534,28 zł, która została zaewidencjonowana na koncie 761 *Pozostałe koszty operacyjne*. Z treści operacji na koncie 761 wynika, że na wynik finansowy została przeksięgowana kwota 1 097,00 zł stanowiąca koszty sądowe, a kwota 437,28 zł nie została przeksięgowana na wynik finansowy, powiększyła tylko obroty konta – została zaksięgowana po jego obydwu stronach w korespondencji z kontem 201-080 *Miasto Stołeczne Warszawa - czynsz*.

Powyższe niezgodności mają wpływ na sposób prezentacji danych w rachunku zysków i strat i na wielkość wyniku finansowego.

W zestawieniu zmian w funduszu w kolumnie stan na koniec roku bieżącego nie wykazano prawidłowo kwot wynikających z zapisów księgowych dokonanych na koncie 800 Fundusz zasadniczy. Na koncie 800 pod datą 19 stycznia 2021 r. dokonano zapisów korekt na które nie przedłożono dokumentacji źródłowej.

W świetle przedstawionych nieprawidłowości nie można jednoznacznie stwierdzić jakie błędy/różnice wystąpiły w sprawozdaniu finansowym. Próba porównania ewidencji księgowej ze sprawozdaniem finansowym nie prowadzi do żadnych wniosków, ponieważ ewidencja księgowa nie była prowadzona rzetelnie i zawiera dużo błędów.

2. Wykazaną w bilansie niezamortyzowaną wartość składników aktywów na początek i koniec 2021 r. porównano z kwotami widniejącymi w ewidencji księgowej, wyniki przedstawiono w tabeli. Zestawione wartości przedstawiają różnice pomiędzy kwotami wykazanymi w bilansie, a znajdującymi się w ewidencji księgowej. Zgodność danych dotyczy tylko grup: 0, 1 i 7 KŚT⁶⁵ prezentowanych w bilansie w wierszach A II 1.1. *Grunty*, A II 1.2. *Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej* i A II 1.4. *Środki transportu*. Ponadto z przedstawionych w tabeli danych wynika, że w świetle prowadzonej przez jednostkę ewidencji księgowej część aktywów została zamortyzowana/umorzona powyżej swojej wartości wprowadzonej do ksiąg: WNP o kwotę 7 656,37 zł, maszyny, urządzenia i aparaty (grupa 4) o kwotę 31 227,44 zł, narzędzia, przyrządy, ruchomości (...) (grupa 8) o kwotę 6 732,63 zł.

Majątek netto			Stan na początek roku 2021			Stan na koniec roku 2021		
Aktywa trwałe według bilansu	Grupa według KŚT	Konto dotyczące ewidencji księgowej WUOZ	Bilans	Ewidencja księgowa (aktywa minus umorzenie)	Różnice (bilans-ewidencja księgowa)	Bilans	Ewidencja księgowa (aktywa minus umorzenie)	Różnice (bilans-ewidencja księgowa)
A. Aktywa trwałe			1 415 607,49	1 411 872,07	3 735,42	1 299 206,84	1 295 391,84	3 815,00
I. Wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne i prawne	020-001-Wart.-środek trwałe oraz 071-020-Wartości niematerialne i prawne	95 400,65	39 466,17	55 934,48	0,00	-7 656,37	7 656,37

⁶⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz.U. z 2016 r. poz. 1864) – dalej KŚT.

II. Rzeczowe aktywa trwałe			1 320 206,84	1 372 405,90	-52 199,06	1 299 206,84	1 303 048,21	-3 841,37
1. Środki trwałe		011- Środki trwałe oraz 071- Umorzenie środków trwałych	1 320 206,84	1 372 405,90	-52 199,06	1 299 206,84	1 303 048,21	-3 841,37
1.1. Grunty	Grunty - grupa 0	011-000- i 071-000- Grunty	472 681,00	472 681,00	0,00	472 681,00	472 681,00	0,00
1.2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Budynki i lokale (...) - grupa 1, obiekty inżynierii lądowej i wodnej - grupa 2	011-001- i 071-001- Budynki i lokale	822 770,59	822 770,59	0,00	801 770,59	801 770,59	0,00
1.3. Urządzenia techniczne i maszyny			0,00	9 894,65	-9 894,65	0,00	10 574,00	-10 574,00
	Kotły i maszyny energetyczne - grupa 3	011-003- i 071-003- Kotły i maszyny energetyczne		40 530,00			40 530,00	
	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania - grupa 4	011-004 i 071-004- Maszyny, urządzenia i aparaty		-31 906,79			-31 227,44	
	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne - grupa 5	011-005- i 071-005- Specjalistyczne maszyny, urządzenia		1 173,32			1 173,32	
	Urządzenia techniczne - grupa 6	011-006- i 071-006- Urządzenia techniczne		98,12			98,12	
1.4. Środki transportu	Środki transportu - grupa 7	011-007- i 071-007- Środki transportu	24 755,25	24 755,25	0,00	24 755,25	24 755,25	0,00
1.5 Inne środki trwałe	Narzędzia, przyrządy ruchomości (...) - grupa 8	011-008- i 071-008- Narzędzia, przyrządy ruchomości	0,00	42 304,41	-42 304,41	0,00	-6 732,63	6 732,63

3. Ustalając poprawność prezentowanych w bilansie wartości aktywów trwałych przeanalizowano zapisy na kontach księgowych zespołu 0 Aktywa trwałe oraz porównano je ze stanem majątku trwałego wykazanym w księgach inwentarzowych.

Ewidencja składników majątkowych była prowadzona na kontach: 011 *Środki trwałe*, 020 *Wartości niematerialne i prawne* i 013 *Wyposażenie* z podziałem analitycznym na:

- rodzaje składników, tj. środki trwałe były podzielone według grup KŚT, a wyposażenie według grup rodzajowych, np. szafy, biurka, sprzęt komputerowy,
- miejsce występowania: Warszawa i poszczególne delegatury.

Do konta 020 była prowadzona analityka z podziałem na WNP amortyzowane okresowo i jednorazowo.

Opisany powyżej, analityczny podział kont miał lustrzane odbicie na kontach 071 *Umorzenie środków trwałych* i 072 *Umorzenie pozostałych środków*. Pozwalało to ustalić za pomocą sald odpowiednich dwóch kont (konto aktywów i konto umorzenia) wartość majątku netto (nieumorzonego).

W 2021 roku na kontach majątkowych zostały zaewidencjonowane operacje dotyczące wyksięgowania wartości początkowej i umorzenia sprzedanego samochodu i zlikwidowanej kserokopiarki oraz naliczonej amortyzacji/umorzenia w wysokości:

- WNP - 47 122,54 zł (Warszawa),
- budynki i lokale (grupa 1) – 21 00,00 zł. Powyższą kwotę zaksięgowano na koncie 400 jako amortyzację z podziałem analitycznym: Ciechanów 1 000,00 zł, Płock 8 000,00 zł, Radom 6 000,00 zł, Siedlce 6 000,00 zł oraz na koncie 071 jako umorzenie z podziałem analitycznym: Płock 8 000,00 zł, Radom 6 000,00 zł, Siedlce 7 000,00 zł. W przypadku dwóch delegatur wysokość zaksięgowanej amortyzacji i umorzenia nie jest jednakowa.
- maszyny, urządzenia i aparaty (grupa 4, Warszawa) - minus 679,35 zł,
- narzędzia, przyrządy, ruchomości (grupa 8, Warszawa) – 49 037,04 zł. Kwota została wprowadzona jako umorzenie zapisem Wn konto 800/ Ma konto 071-008-001, z pominięciem ewidencji na koncie 400, tym samym nie została przeniesiona na wynik finansowy, tylko bezpośrednio ujęta na koncie funduszu jednostki.

Amortyzacja/umorzenie składników majątkowych jest prezentowana w odmiennych wartościach w księgowości i w księgach inwentarzowych.

Prezentowana w bilansie wartość budynków i lokali (poz. A II 1.2. aktywów) z początku okresu została zmniejszona o 21 000,00 zł, co odpowiada kwocie odpisów amortyzacyjnych wprowadzonych do ksiąg rachunkowych w pełnych tysiącach złotych, kontrolującym nie wyjaśniono jak zostały obliczone. Do ksiąg nie zostały wprowadzone kwoty naliczonej amortyzacji z kartoteki prowadzonej w księgowości, w której jest ona wyższa ogółem o 19 480,80 zł (40 519,20 zł minus 21 000,00 zł). Kartoteka składników majątkowych zawiera istotne dane, tj. wartość początkową, umorzenie, amortyzację w roku, amortyzację narastająco, wartość netto danego składnika majątkowego, ale pomimo to dane w niej zawarte nie zostały wykorzystywane w ewidencji księgowej.

W ewidencji księgowej zostały ujęte kwoty umorzenia pozostałych środków trwałych – wyposażenia powyżej ich wartości ewidencyjnej. Na koniec 2021 r. porównano salda występujące na odpowiednich parach kont analitycznych (konto aktywów i konto umorzenia) i stwierdzono, że w kilku przypadkach pozostałe środki trwałe nie były umorzone w 100% albo zostały umorzone powyżej swojej wartości, co przedstawia zestawienie w układzie tabelarycznym.

Dane na 31.12.2021 r.	Występujące w ewidencji księgowej różnice pomiędzy wartością a umorzeniem składników wyposażenia				
Konto w ewidencji księgowej WUOZ	Warszawa	Ciechanów	Płock	Radom	Razem
Razem wartość wyposażenia	93 503,53	0,00	26 684,81	22 114,13	175 857,86
013-008-Przedmioty różne	93 503,53	0,00	0,00	0,00	93 503,53
013-009- Sprzęt fotograficzny	0,00	6 955,97	14 035,90	0,00	20 991,87
013-010- Sprzęt komputerowy - wyposażenie	0,00	26 599,42	12 648,91	22 114,13	61 362,46
Razem umorzenie	95 622,52	0,00	23 717,81	19 147,13	172 042,85
072-008-Przedmioty różne	95 622,52	0,00	0,00	0,00	95 622,52

072-009- Sprzęt fotograficzny	0,00	3 988,97	2 947,90	0,00	6 936,87
072-010- Sprzęt komputerowy - wyposażenie	0,00	29 566,42	20 769,91	19 147,13	69 483,46
Razem ustalona wartość wyposażenie	-2 118,99	0,00	2 967,00	2 967,00	3 815,01
013-008- Przedmioty różne	-2 118,99	0,00	0,00	0,00	-2 118,99
013-009- Sprzęt fotograficzny	0,00	2 967,00	11 088,00	0,00	14 055,00
013-010- Sprzęt komputerowy - wyposażenie	0,00	-2 967,00	-8 121,00	2 967,00	-8 121,00

Składniki wyposażenia wykazane w tabeli na podstawie ewidencji księgowej dotyczące:

- przedmiotów różnych w Warszawie, sprzętu komputerowego – wyposażenia w Ciechanowie i Płocku mają zaewidencjonowane kwoty umorzenia wyższe od swojej wartości, odpowiednio o kwotę: 2 118,99 zł, 2 967,00 zł, i 8 121,00 zł,
- sprzętu fotograficznego w Ciechanowie, Płocku i sprzętu komputerowego – wyposażenia w Radomiu nie są w pełni zamortyzowane, odpowiednio o kwotę: 2 967,00 zł, 11 088,00 zł i 2 967,00 zł.

Niespójne zapisy na parach kont (konto aktywów, konto umorzenia) przekładają się na różnicę ogółem w wysokości 3 815,01 zł stanowiącą wartość niezamortyzowanego wyposażenia, która także występuje na poziomie wyposażenia ogółem, gdzie wartość wyposażenia wynosi 1 683 201,40 zł (saldo konta 013), a jego umorzenie 1 679 386,39 zł (saldo konta 072 minus umorzenie WNP).

Prowadzenie ewidencji pozostałych środków trwałych w sposób, z którego nie wynika ich 100% umorzenie jest niezgodny z zapisami zawartymi w ZPK. Jednostka w opisie funkcjonowania konta 013 zapisała, że służy ono do ewidencji zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania, a konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania.

4. W WUOZ majątek ewidencjonowany jest w systemie Progman Majątek Web w wersji 1.9.1.133 firmy Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o. Pozwala on na prowadzenie inwentarza oddzielnie dla składników majątkowych dotyczących środków trwałych, WNP i wyposażenia dla Warszawy i każdej z delegatur.

a) Porównano kwoty dotyczące środków trwałych wykazanych w zestawieniach - *stan składników majątku o rodzaju środki trwałe (...)* wg miejsc występowania (wydruk z systemu Progman) z kwotami z ewidencji księgowej. Wartość inwentarzowa (3 666 921,04 zł) środków trwałych wykazana w księgach inwentarzowych jest o 113 331,61 zł wyższa od wartości księgowej (3 553 589,43 zł), z kolei wartość umorzenia wykazana w ewidencji inwentarzowej jest o 619 305,73 zł niższa od wartości umorzenia wykazanej w ewidencji księgowej. Księgi inwentarzowe w wielu miejscach nie mają wpisanych wartości umorzenia składników majątkowych, podczas gdy ich rodzaj, wartość i data przyjęcia sugerowałyby pełne umorzenie, nie wpisane są również kwoty umorzenia przy składnikach wyposażenia.

Ponadto z poniższego zestawienia wynika, że środki trwałe wykazane na podstawie ewidencji księgowej według miejsca występowania w wierszu *Warszawa* były umorzone o 159 037,76 zł (649 261,26 zł minus 490 223,50 zł) powyżej swojej wartości ewidencyjnej, składniki w wierszu *Kopernika* i *Del. Warszawa* posiadały zerową wartość umorzenia, a w wierszu czwartym (*brak miejsca*) jest wykazane umorzenie w wysokości 17 370,00 zł, dla którego nie ma konta przeciwstawnego z wprowadzoną wartością początkową środka trwałego.

ŚRODKI TRWAŁE						
Dane na 31.12.2021 roku	Wartość			Umorzenie		
Miejsce występowania	Ewidencja księgowa	Inwentarz	Różnice	Ewidencja księgowa	Inwentarz	Różnice
Warszawa	490 223,50	624 704,07	-134 480,57	649 261,26	194 292,44	454 968,82
Kopernika	2 478,45	130 815,17	-128 336,72	0,00	101 141,34	-101 141,34
Del. Warszawa	128 336,72	0,00	128 336,72	0,00	0,00	0,00
(brak miejsca)	0,00	0,00	0,00	17 370,00	0,00	17 370,00
Ciechanów	507 284,51	507 284,51	0,00	203 657,91	178 223,83	25 434,08

Ostrołęka	128 281,38	128 281,38	0,00	128 281,38	86 610,68	41 670,70
Płock	973 205,02	973 205,02	0,00	513 892,40	313 792,41	200 099,99
Radom	317 712,48	296 563,52	21 148,96	212 198,90	203 338,50	8 860,40
Siedlce	1 006 067,37	1 006 067,37	0,00	525 879,37	553 836,29	-27 956,92
Razem	3 553 589,43	3 666 921,04	-113 331,61	2 250 541,22	1 631 235,49	619 305,73

b) Wydruk z systemu Progman - *Stan składników majątku o rodzaju wyposażenie (...)*, np. delegatury Ciechanów prezentuje pogrupowane składniki majątkowe na wyszczególnione działy np.: biurka, stoły, szafy i regały (dwa razy), oddzielną grupę 4 będącą częścią składową *Import-20191106* z krzesłami i grupę bez nazwy w której także są krzesła, regały, biurka i szafy. Podział ten nie odzwierciedla podziału występującego w ewidencji księgowej, co nie pozwala dokonać wiarygodnych porównań. Wydruk inwentarza Delegatury Radom - *Stan składników majątku o rodzaju wyposażenie(...)* wykazuje w grupie 6 pięć aparatów telefonicznych Panasonic (numery inwentarzowe WUOZ-DR-VI-1992-(od 1 do 5) przyjętych do użytkowania 18 grudnia 1992 r. w nieuzasadnionych, wysokich wartościach: jeden aparat - 5 181,50 zł, drugi - 6 160,00 zł i 3 aparaty po 20 160,00 zł każdy.

Suma wartości składników wyposażenia wykazanego w przekazanych kontrolującym wydrukach: *stan składników majątku o rodzaju wyposażenie (...)* dla Warszawy, Kopernika i delegatur jest o 29 140,68 zł wyższa od ich wartości w ewidencji księgowej, jest to tym bardziej niezrozumiałe, ponieważ *wydruk okresowy przychodów i rozchodów o rodzaju wyposażenia (...)* pochodzący także z systemu Progman – zawiera kwotę zgodną z ewidencją księgową, tj. 1 683 201,40 zł, przyczyn różnic kontrolującym nie wyjaśniono. W księgach inwentarzowych nie wykazano wartości umorzenia pozostałych środków trwałych. Ponadto występują różnice pomiędzy wartością początkową, a umorzeniem w ewidencji księgowej dotyczącej Warszawy, Płocka i Radomia.

c) WNP w księgach inwentarzowych nie są podzielone na umarzone jednorazowo i okresowo, co utrudnia ich porównanie z ewidencją księgową. WNP umarzone okresowo, o wartości księgowej 105 880,69 zł zostały zgodnie z ewidencją księgową

umorzone w wysokości 113 537,06 zł, czyli o 7 656,37 zł za dużo. Wartość początkowa WNP jest o 20 263,00 zł wyższa w księgach inwentarzowych, niż w ewidencji księgowej, różnice dotyczą Warszawy i Płocka. Natomiast umorzenie WNP w księgach inwentarzowych jest ogółem o 109 221,64 zł niższe niż w ewidencji księgowej, dotyczy to zarówno składników znajdujących się w Warszawie, jak i w delegaturach.

(akta kontroli: str. 2380-2982)

Reasumując powyższe ustalenia kontroli, stwierdzono nieprawidłowości wykazane w punktach I-VI polegające na:

I. Organizacja w jednostce w zakresie gospodarki finansowej

1. Niezaktualizowaniu polityki rachunkowości pomimo zmian regulacji prawnych.
2. Niedokonaniu zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2021 r. zgodnie z terminem określonym w art. 12 ustawy o rachunkowości.

III. Realizacja dochodów budżetowych

1. Zakwalifikowaniu kwoty 2 374,00 zł otrzymanej 4 stycznia 2022 r. do dochodów 2021 r.
2. Niestosowaniu przypisu należności w momencie jej powstania, na podstawie dokumentów źródłowych, tylko dokonywaniu go w dacie wpłaty należności bez sprawdzenia, czy przypis był wcześniej wprowadzony do ksiąg.
3. Nieksięgowaniu przychodów zgodnie z polityką rachunkowości na koncie 750 i 760, np. zaksięgowanie przychodów z tytułu sprzedaży samochodu służbowego na koncie 720 zamiast 760.
4. Klasyfikowaniu dochodów do błędnych §§ klasyfikacji budżetowej.
5. Braku kontroli wydatkowania środków na opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co spowodowało powstanie nadpłat i w konsekwencji wpływów z rozliczeń z lat ubiegłych, które WUOZ przekazał na dochody.
6. Nieustaleniu z jakich tytułów składa się saldo konta 290 *odpisy aktualizujące należności*, i jakich podmiotów dotyczy.
7. Nieprzeprowadzeniu inwentaryzacji należności na koniec 2021 roku zgodnie z zapisami art. 27 ustawy o rachunkowości i § 11 instrukcji inwentaryzacyjnej.
8. Braku skutecznych działań w kierunku egzekwowania należności.

9. Nieprawidłowym stanie należności na koncie 221 będącym wynikiem nieprzewodzenia prawidłowej ewidencji należności oraz braku pełnej dokumentacji.
10. Nieprawidłowym ewidencjonowaniu kosztów komorniczych potrącanych przez Urzędy Skarbowe od wyegzekwowanych należności i nie wykazywaniu ich w sprawozdaniu Rb-27 w kolumnie 8 jako potrącenia.
11. Nieprzewodzeniu ksiąg rachunkowych w sposób rzetelny, odzwierciedlający w zapisach stan rzeczywisty wynikający z dowodów księgowych (nierzetelność ksiąg dotyczy zarówno dochodów, jak i wydatków, kosztów).

IV. Realizacja wydatków

1. Przyznaniu pracownikowi kategorii zaszeregowania niezgodnej z rozporządzeniem w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej.
2. Niestosowaniu zapisów zawartych w polityce rachunkowości w zakresie ewidencji księgowej dotyczącej wynagrodzeń osobowych i bezosobowych (dotyczy zapisów na kontach 231, 229, 404, 201).
3. Nieopłaceniu w terminie (21 dni opóźnienia), wynikającym z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 76 999,04 zł, naliczonych od wynagrodzeń za grudzień 2021 r.
4. Nienaliczeniu i nieprzekazaniu, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, odsetek należnych ZUS z tytułu nieterminowej wpłaty składek na ubezpieczenia społeczne, naliczonych od wynagrodzeń za grudzień 2021 r.
5. Doprowadzeniu do powstania zobowiązań wobec ZUS niemieszczących się w § 4110 (rozdział 92121) planu finansowego na rok 2021.
6. Przesunięciu w ewidencji księgowej części kwoty wydatków z tytułu umów zleceń obejmujących te same czynności, dotyczących jednego zleceniobiorcy, z rozdziału 92121 do rozdziału 92120, na które dodatkowo nie ma dowodu księgowego i akceptacji dysponenta środków budżetowych.
7. Przyjmowaniu do realizacji rachunków do umowy zlecenia, w przypadkach kiedy nie zawierały np.: stwierdzenia wykonania pracy, weryfikacji i akceptacji

przepracowanych godzin, zatwierdzenia do wypłaty przez głównego księgowego i/lub kierownika jednostki.

8. Niewypłacenie wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło, zgodnie z zatwierdzonymi do wypłaty w grudniu 2021 r. przedłożonymi przez pięciu wykonawców rachunkami, pomimo posiadania środków w planie finansowym.
9. Nieoznaczenie rachunków do umów o dzieło (niezrealizowanych 31 grudnia 2021 r.) data wpływu do jednostki nie pozwala stwierdzić, czy został zachowany termin wypłaty wynagrodzenia określony w umowach, liczony od daty doręczenia rachunków.
10. Tworzeniu analityki do kont niezgodnie z opisem zawartym w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości i planów kont oraz w ZPK w polityce rachunkowości, tj. do konta 229 analityki związanej z wypłatą wynagrodzeń pracownikom (konto 229-002 *R.O.R.*) oraz do konta 201 imiennej analityki do wynagrodzeń bezosobowych (konto 201-030 *Przelewy dla osób fizycznych*).
11. Zapłaceniu kwoty 75,00 zł wykazanej w raporcie zaległości, przesłanym elektronicznie przez pracownika PFRON, bez wyjaśnienia jej charakteru.
12. Dokonywaniu niezgodnych z dokumentacją źródłową zapisów na kontach analitycznych 229-005, 405-121-414, 229-010, 130 - § 4710, 130 - § 4110, 405-121-471, 135-002, 135-003, 851-003, 851-004, 234-001, 201-030-161, 201-410, 402-121-400-436-001, 402-121-400-430-010, 201-156, 201-079.
13. Odprowadzeniu odpisu na ZFŚS w kwocie niezgodnej z naliczeniem na 2021 r.
14. Niedopełnieniu wymogów określonych w art. 6 ust. 2 ustawy o ZFŚS w zakresie obowiązku odprowadzenia co najmniej 75% równowartości odpisu do 31 maja 2021 r.
15. Dokonaniu korekty naliczenia ZFŚS w oparciu o liczbę pracowników, a niezgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ZFŚS o przeciętną liczbę zatrudnionych.
16. Zmniejszeniu ZFŚS o koszty bankowe, dotyczące opłaty za zwrot przelewu.
17. Ewidencjonowaniu w księgach rachunkowych wypłaconych pożyczek mieszkaniowych i ich spłat na koncie 851 niezgodnie z opisem konta zawartym w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości i planów kont, i w polityce rachunkowości.

18. Doprowadzeniu do powstania na koniec roku budżetowego nadpłat w rozliczeniach z kontrahentami.
19. Zaksięgowaniu dwa razy tej samej faktury korygującej, co spowodowało podwójne zapisy na koncie 201-207 i błędne zawyżenie salda.
20. Prowadzenie ewidencji księgowej w sposób, który doprowadził do powstania na koniec roku bilansowego sald kont 229-001-001-002 (kwota 15 181,75 zł) i 201-410 (kwota 209,48 zł) o nieznanym pochodzeniu. Nieumiejętności wyjaśnienia przez jednostkę kontrolowaną źródła ich powstania i czy kwota salda częściowo lub w całości stanowi zobowiązanie, czy jest sumą błędnych zapisów.
21. Nieregulowaniu zobowiązań w terminie ich płatności, co spowodowało powstanie odsetek.
22. Niestosowaniu zasady memoriału zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości i zapisami polityki rachunkowości, czego następstwem było nieprawidłowe prezentowanie danych w sprawozdaniach Rb-28 w zakresie zobowiązań.
23. Kwalifikowaniu wydatków do niewłaściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej.
24. Niezawieraniu na dowodach księgowych dekretacji, czyli określonego w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych i niespełnianiu wszystkich wymogów określonych w art. 22 ust.1 ustawy o rachunkowości.
25. Braku wskazania na dowodach księgowych wszystkich paragrafów wydatków klasyfikacji budżetowej zgodnych z ich treścią ekonomiczną i kwotami im przypisanymi.
26. Zrealizowaniu wydatków (w kilku przypadkach) na podstawie dowodów księgowych, na których brak jest stwierdzenia sprawdzenia i zatwierdzenia do wypłaty przez właściwe osoby.

V. Sprawozdawczość budżetowej

1. Podpisywaniu sprawozdań przez kierownika WOU w zastępstwie kierownika jednostki – brak dokumentu potwierdzającego uprawnienia do wskazanej czynności.
2. Niesporządzeniu sprawozdania Rb-27 rocznego i sprawozdań Rb-28 za październik i listopad 2021 r. w całości na podstawie ewidencji księgowej.

3. Zaewidencjonowaniu kwoty 41,00 zł na koncie 141 środki pieniężne w drodze zamiast na koncie 240 jako środki do wyjaśnienia i niewykazaniu jej w sprawozdaniu Rb-28 zgodnie z § 10 ust. 4 załącznika 34 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
4. Niezachowaniu zasady czystości obrotów na koncie 130 obowiązującej zgodnie z opisem konta zawartym w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości i planów kont, i w polityce rachunkowości.

VI. Sprawozdawczość finansowa oraz gospodarka aktywami trwałymi

1. Zaprezentowaniu w sprawozdaniu finansowym danych nie w pełni zgodnych z ewidencją księgową.
2. Wprowadzeniu do ewidencji księgowej dla części aktywów kwot amortyzacji/umorzenia wyższych od ich wartości wprowadzonych do ksiąg.
3. Naliczeniu i ujęciu w ewidencji księgowej amortyzacji/umorzenia niemających odzwierciedlenia w dowodach księgowych (brak ich).
4. Wprowadzeniu do ewidencji księgowej umorzenia w kwocie 49 037,04 zł dotyczącego środków trwałych (grupa 8 *Narzędzia, przyrządy, ruchomości*) bezpośrednio na zmniejszenie funduszu jednostki z pominięciem konta 400 (brak odpowiedniego dowodu księgowego), niezgodnie z opisem kont zawartym w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości i planów kont.
5. Przedstawieniu w ewidencji księgowej danych na kontach 013 i 072 w sposób, z którego wynika, że pozostałe środki trwałe (w kilku przypadkach) nie były umorzone w 100% albo zostały umorzone powyżej swojej wartości ewidencyjnej.
6. Prezentowaniu składników majątkowych i ich amortyzacji/umorzenia w odmiennych wartościach w księgach rachunkowych i w księgach inwentarzowych.
7. Niewykazaniu w księgach inwentarzowych wartości umorzenia pozostałych środków trwałych oraz wykazaniu umorzenia środków trwałych i WNP w niższej wartości niż w ewidencji księgowej.
8. Wykazaniu w księgach inwentarzowych (wyposażenia) delegatury w Radomiu pięciu aparatów telefonicznych w nieuzasadnionych, wysokich wartościach.

Uwzględniając powyższe, zobowiązuje Pana do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie istniejących nieprawidłowości oraz zapobieganie powstawaniu w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

I. Organizacja w jednostce w zakresie gospodarki finansowej

1. Dostosowania polityki rachunkowości do obowiązującego stanu prawnego.
2. Zamykania ksiąg rachunkowych zgodnie z terminem określonym w art. 12 ustawy o rachunkowości.

III. Realizacja dochodów budżetowych

1. Kwalifikowania kwot otrzymanych w miesiącu styczniu do dochodów roku bieżącego.
2. Dokonywania przypisów należności z tytułu dochodów budżetowych w dacie powstania należności, na podstawie dokumentów źródłowych, stosując zapis 221/720.
3. Poprawnego księgowania przychodów zgodnie z polityką rachunkowości nie tylko na koncie 720, ale również na kontach 750 i 760, jeśli tego dotyczą.
4. Stosowania właściwej klasyfikacji dochodów, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie klasyfikacji budżetowej.
5. Stosowania kontroli realizacji wydatków budżetowych celem niedopuszczenia do powstania nadpłat i w konsekwencji wpływów z rozliczeń z lat ubiegłych § 940.
6. Ustalenia z jakich tytułów składa się saldo konta 290 *odpisy aktualizujące należności*, jakich podmiotów dotyczy i skorygowania błędnych zapisów.
7. Przeprowadzania poprawnej inwentaryzacji należności na koniec roku zgodnie z zapisami art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ustawy o rachunkowości oraz § 11 instrukcji inwentaryzacyjnej.
8. Podejmowania skutecznych działań zmierzających do wyegzekwowania należności.
9. Dokonania w księgach rachunkowych zapisów prowadzących do powstania prawidłowego stanu należności na koncie 221 oraz prowadzenia w księgach bezbłędnej ewidencji należności i posiadania pełnej dokumentacji finansowej dla każdego dłużnika.

10. Prawidłowego ewidencjonowania i wykazywania w sprawozdaniu Rb-27 w kolumnie *Potrącenia i inne zmniejszenia dochodów* zmniejszenia dochodów na pokrycie wydatków, o których mowa w art. 66 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, powstałych w wyniku dochodzenia w egzekucji administracyjnej należności stanowiących dochód budżetu państwa.
11. Prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób rzetelny, odzwierciedlający w zapisach stan rzeczywisty wynikający z dowodów księgowych i spełniający wymogi art. 24 ustawy o rachunkowości.

IV. Realizacja wydatków

1. Przyznawania i aktualizowania kategorii zaszeregowania pracowników zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej.
2. Stosowania w ewidencji księgowej zapisów zawartych w polityce rachunkowości w zakresie ewidencji księgowej dotyczącej wynagrodzeń osobowych i bezosobowych (dotyczy zapisów na kontach 231, 229, 404, 201).
3. Opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w terminie, wynikającym z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.
4. Naliczenia i przekazania odsetek należnych ZUS z tytułu nieterminowej wpłaty składek na ubezpieczenia społeczne, naliczonych od wynagrodzeń za grudzień 2021 r. zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i otrzymania od ZUS potwierdzenia o niezaleganiu.
5. Niedopuszczania do powstawania zobowiązań wobec ZUS niemieszczących się w planie finansowym roku budżetowego.
6. Niedopuszczania do powstawania sytuacji opisanej w punkcie IV.6. nieprawidłowości.
7. Przyjmowania do realizacji rachunków do umów zleceń, po prawidłowym ich sprawdzeniu m.in. stwierdzeniu wykonania pracy, weryfikacji i akceptacji przepracowanych godzin oraz zatwierdzeniu do wypłaty przez kierownika jednostki.

8. Niedopuszczania do niewypłacania w danym roku budżetowym wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło, w sytuacji kiedy jednostka posiada środki w planie finansowym.
9. Oznaczania rachunków do umów o dzieło i umów zleceń datą wpływu do jednostki celem prawidłowego wypłacenia wynagrodzenia zgodnie z terminem określonym w umowach, liczonym od daty doręczenia rachunków.
10. Tworzenia kont analitycznych do kont syntetycznych zgodnie z ich ekonomicznym przeznaczeniem oraz opisem zawartym w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości i planów kont, z uwzględnieniem zapisów w ZPK w polityce rachunkowości.
11. Dokonywania płatności jakichkolwiek zaległości dopiero po uprzednim sprawdzeniu i wyjaśnieniu ich charakteru.
12. Dokonywania na kontach analitycznych zapisów zgodnych z dokumentacją źródłową.
13. Odprowadzania odpisu na ZFŚS w kwocie zgodnej z naliczeniem.
14. Spełniania wymagań określonych w art. 6 ust. 2 ustawy o ZFŚS w zakresie obowiązku odprowadzania co najmniej 75% równowartości odpisu do 31 maja danego roku kalendarzowego.
15. Dokonywania naliczenia ZFŚS oraz korekty zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ZFŚS i ich prawidłowego dokumentowania.
16. Niezmniejszania ZFŚS o koszty bankowe, opłacania ich z § 4300 w ramach planu finansowego WUOZ.
17. Dokumentowania zapisów wypłaconych pożyczek mieszkaniowych i ich spłat na koncie przypisanym do ich rozliczenia (234-001), a nie na koncie 851.
18. Regulowania zobowiązań zgodnie z dokumentami źródłowymi (z uwzględnieniem dokumentów korygujących) celem niedoprowadzania do powstawania na koniec miesiąca/roku budżetowego nadpłat w rozliczeniach z kontrahentami. Wyzekwowania dotychczas nadpłaconych kwot i odprowadzenia ich na dochody budżetowe.

19. Skorygowania podwójnego zapisu na koncie 201-207 o kwotę 95,06 zł, wynikającą z faktury korygującej nr 01538/GN/SR/08/2021/A5/K/M wystawionej 23 sierpnia 2021 r., celem wyeliminowania błędnie zawyżonego salda.
20. Bieżącego uzgadniania (na koniec miesiąca/roku) sald kont rozrachunkowych w celu wyeliminowania błędnych zapisów w księgach rachunkowych i ustalenia kwot stanowiących faktyczne zobowiązania, a na koniec roku bilansowego przeprowadzania inwentaryzacji zobowiązań metodą weryfikacji zgodnie z zapisami art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ustawy o rachunkowości. Wyjaśnienia źródła powstania sald na kontach 229-001-001-002 (kwota 15 181,75 zł) i 201-410 (kwota 209,48 zł) i ewentualnego ich skorygowania.
21. Regulowania zobowiązań w terminie ich płatności i niedopuszczania do powstania odsetek.
22. Stosowania zasady memoriału zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości i zapisami polityki rachunkowości.
23. Kwalifikowania wydatków do właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej.
24. Zawierania na dowodach księgowych dekretacji, czyli określonego w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych.
25. Wskazywania na dowodach księgowych wszystkich paragrafów wydatków klasyfikacji budżetowej zgodnych z ich treścią ekonomiczną i kwotami im przypisanymi.
26. Realizowania wydatków wyłącznie na podstawie dowodów księgowych, które zawierają stwierdzenie sprawdzenia i zatwierdzenia do wypłaty przez właściwe osoby.

V. Sprawozdawczość budżetowej

1. Podpisywania sprawozdań budżetowych przez głównego księgowego i kierownika jednostki lub osoby do tego uprawnione na podstawie właściwego dokumentu.
2. Sporządzania sprawozdań budżetowych na podstawie rzetelnie prowadzonej ewidencji księgowej.
3. Dokonywania zapisów na koncie 240 do kwot przekazanych z nieznanymi tytułami i do czasu wyjaśnienia wykazywania ich w sprawozdaniu Rb-28 wprowadzając

symbol 4990 zamiast paragrafu, zgodnie z § 8 ust. 4 załącznika 35 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

4. Stosowania obowiązującej zasady czystości obrotów na koncie 130, zgodnie z opisem konta zawartym w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości i planów kont oraz w polityce rachunkowości.

VI. Sprawozdawczość finansowa oraz gospodarka aktywami trwałymi

1. Prezentowania w sprawozdaniu finansowym danych zgodnych z rzetelnie prowadzonymi księgami rachunkowymi.
2. Niewprowadzania do ksiąg rachunkowych amortyzacji/umarzania aktywów w wartościach wyższych niż ich wartość ewidencyjna.
3. Naliczania i ujmowania w ewidencji księgowej amortyzacji/umorzenia tylko na podstawie dowodów księgowych (tabeli umorzeń).
4. Wprowadzania do ewidencji księgowej umorzenia środków trwałych na właściwych kontach zgodnych z opisem kont zawartym w rozporządzeniu w sprawie rachunkowości i planów kont.
5. Ewidencjonowania w księgach rachunkowych umorzenia pozostałych środków trwałych w wysokości 100 % ich wartości początkowej. Kontrolowania obrotów i sald na kontach 013 i 072. Wyeliminowania różnic pomiędzy wartością i umorzeniem występujących na kontach analitycznych do kont 013, 072.
6. Doprowadzenia do zgodności prezentowanych wartości wszystkich składników majątkowych i ich amortyzacji/umorzenia w księgach rachunkowych i w księgach inwentarzowych.
7. Zweryfikowania w księgach inwentarzowych (wyposażenia) delegatury w Radomiu prawidłowości zapisów dotyczących wartości pięciu aparatów telefonicznych w powiązaniu z ewidencją księgową.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 i art. 46 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy uwzględniając charakter zaleceń, zobowiązuję Pana Konserwatora do przekazania w terminie 60 dni od daty otrzymania

niniejszego wystąpienia, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania.

Ponadto do zaleceń wskazanych w punktach I.1., III.6., III.9., IV.4., IV.18., IV.19., IV.20., VI.5., VI.6. zobowiązuję Pana Konserwatora do przedstawienia dokumentów potwierdzających ich realizację.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda

Dyrektor Wydziału Kontroli